

1. Justificación
2. El IES Vega Baja y su entorno.
  - 2.1. Características del centro.
  - 2.2. Situación actual de la convivencia.
  - 2.3. Respuestas organizativas del centro a los problemas de convivencia.
    - 2.3.1. La Comisión de Convivencia.
3. Prevención.
  - 3.1. Actividades orientadas a la formación, orientación y apoyo a la comunidad escolar en temas de convivencia.
  - 3.2. Actuaciones académicas.
    - 3.2.1. Comisiones de convivencia en las aulas.
    - 3.2.2. Desde las tutorías
    - 3.2.3. Tratamiento de temas transversales.
    - 3.2.4. Inmigración. Plan de acogida.
    - 3.2.5. Absentismo escolar.
    - 3.2.6. Programas de atención a la diversidad.
    - 3.2.7. Medidas organizativas de grupos.
  - 3.3. Medidas de prevención en los supuestos de acoso entre iguales. PREVI.
4. Objetivos.
  - 4.1. Normas de convivencia.
    - 4.1.1. Para las familias.
    - 4.1.2. Para el profesorado.
    - 4.1.3. Para el alumnado.
    - 4.1.4. Para el personal de administración y servicios.
  - 4.2. Normativa de uso.
    - 4.2.1. De espacios.
      - 4.2.1.1. Aulas.
      - 4.2.1.2. Patio.
      - 4.2.1.3. Aseos.
      - 4.2.1.4. Pasillos y vestíbulo.
      - 4.2.1.5. Aulas específicas.
      - 4.2.1.6. Salón de usos múltiples.
      - 4.2.1.7. Centro.
    - 4.2.2. Recursos.
      - 4.2.2.1. Mobiliario.
      - 4.2.2.2. Didácticos.
      - 4.2.2.3. Audiovisuales.
    - 4.2.3. Actividades extraescolares y complementarias.
  - 4.3. El reglamento interno de aula.
5. Conductas contrarias a las normas de convivencia—medidas correctoras.
  - 5.1. Protocolo de actuación ante conductas contrarias a las normas de convivencia.
  - 5.2. De carácter leve.
  - 5.3. Gravemente perjudiciales para la convivencia en el centro.
6. Técnicas de resolución de conflictos.
  - 6.1. Procedimiento de negociación para conductas graves-muy graves.
  - 6.2. Negociación.
  - 6.3. Conciliación.
  - 6.4. Mediación.
  - 6.5. Arbitraje.

1. Justificació
2. L'IES Vega Baja i el seu entorn.
  - 2.1. Característiques del centre.
  - 2.2. Situació actual de la convivència.
  - 2.3. Respostes organitzatives del centre als problemes de convivència.
    - 2.3.1. La Comissió de Convivència.
3. Prevenció.
  - 3.1. Activitats orientades a la formació, orientació i suport a la comunitat escolar en temes de convivència.
  - 3.2. Actuacions acadèmiques.
    - 3.2.1. Comissions de convivència en les aules.
    - 3.2.2. Des de les tutories
    - 3.2.3. Tractament de temes transversals.
    - 3.2.4. Immigració. Pla d'acollida.
    - 3.2.5. Absentisme escolar.
    - 3.2.6. Programes d'atenció a la diversitat.
    - 3.2.7. Mesures organitzatives de grups.
  - 3.3. Mesures de prevenció en els supòsits d'assetjament entre iguals. PREVI.
4. Objectius.
  - 4.1. Normes de convivència.
    - 4.1.1. Per a les famílies.
    - 4.1.2. Per al professorat.
    - 4.1.3. Per a l'alumnat.
    - 4.1.4. Per al personal d'administració i serveis.
  - 4.2. Normativa d'ús.
    - 4.2.1. D'espais.
      - 4.2.1.1. Aules.
      - 4.2.1.2. Pati.
      - 4.2.1.3. Lavabos.
      - 4.2.1.4. Passadissos i vestíbul.
      - 4.2.1.5. Aules específiques.
      - 4.2.1.6. Saló d'usos múltiples.
      - 4.2.1.7. Centre.
    - 4.2.2. Recursos.
      - 4.2.2.1. Mobiliari.
      - 4.2.2.2. Didàctics.
      - 4.2.2.3. Audiovisuals.
    - 4.2.3. Activitats extraescolars i complementàries.
  - 4.3. El reglament intern d'aula.
5. Conductes contràries a les normes de convivència—mesures correctores.
  - 5.1. Protocol d'actuació davant conductes contràries a les normes de convivència.
  - 5.2. De caràcter lleu.
  - 5.3. Greument perjudicials per a la convivència en el centre.
6. Tècniques de resolució de conflictes.
  - 6.1. Procediment de negociació per a conductes greus-molt greus.
  - 6.2. Negociació.
  - 6.3. Conciliació.
  - 6.4. Mediació.
  - 6.5. Arbitratge.

1.- JUSTIFICACIÓN.

Aprender a vivir juntos, aprender a convivir con los demás, además de constituir una finalidad esencial de la educación, representa uno de los principales retos para los sistemas educativos actuales. Son muchas las razones que hacen que este aprendizaje se considere no sólo valioso en sí mismo, sino imprescindible para la construcción de una sociedad más democrática, más solidaria, más cohesionada y más pacífica.

El informe de la UNESCO de la Comisión Internacional sobre la educación para el siglo XXI planteaba la ampliación de los objetivos educativos más allá del estricto campo del conocimientos y, más concretamente, señalaba la necesidad de que los alumnos aprendan en la escuela a convivir, conociendo mejor a los demás y creando un espíritu nuevo que impulse la realización de proyectos comunes y la solución pacífica e inteligente de los conflictos.

Una de las percepciones más extendidas, y que ha quedado recogida en numerosas consultas al profesorado, hace referencia al progresivo incremento de los problemas de convivencia en los centros educativos. De una parte, han aumentado los problemas y dificultades para poder impartir las clases y llevar a cabo el proceso de enseñanza –disrupción en el aula-, de otra parte han aparecido conductas de agresión entre compañeros, que van desde la agresión física directa hasta la psicológica más sutil.

Convencidos de la importancia de la buena convivencia en los centros como requisito indispensable, no sólo para la mejora de la calidad de la educación impartida, sino también para impulsar la formación integral de los alumnos como buenos ciudadanos y favorecer su transición desde los centros docentes a la formación superior y la vida laboral, la ORDEN DE 31 de Marzo de 2006 (DOGV 10-5-06) ha establecido la obligación del desarrollo de un Plan de Convivencia en los Centros, dirigido a todos los sectores de la comunidad educativa: profesores, alumnos, padres, etc.... con acciones específicas en cada caso.

Es por ello que nuestro IES, partiendo del análisis inicial de la situación, ha confeccionado un Plan de Convivencia, donde se recogen los siguientes campos de actuación: prevención, objetivos, conductas contrarias a la convivencia y su corrección, y mecanismos de actuación ante situaciones de alteración de la convivencia.

1.-JUSTIFICACIÓ.

Aprendre a viure junts, aprendre a conviure amb els altres, a més de constituir una finalitat essencial de l'educació, representa un dels principals reptes per als sistemes educatius actuals. Són moltes les raons que fan que aquest aprenentatge es considere no només valuós en si mateix, sinó imprescindible per a la construcció d'una societat més democràtica, més solidària, més cohesionada i més pacífica.

L'informe de la UNESCO de la Comissió Internacional sobre l'educació per al segle XXI plantejava l'ampliació dels objectius educatius més enllà de l'estricta camp del coneixements i, més concretament, assenyalava la necessitat que els alumnes aprenguen en l'escola a conviure, coneixent millor als altres i creant un esperit nou que impulse la realització de projectes comuns i la solució pacífica i intel·ligent dels conflictes.

Una de les percepcions més esteses, i que ha quedat recollida en nombroses consultes al professorat, fa referència al progressiu increment dels problemes de convivència en els centres educatius. Per una banda, han augmentat els problemes i dificultats per a poder impartir les classes i portar a terme el procés d'ensenyament-disrupció en l'aula-, d'altra part han aparegut conductes d'agressió entre companys, que van des de l'agressió física directa fins a la psicològica més subtil.

Convençuts de la importància de la bona convivència en els centres com requisit indispensable, no només per a la millora de la qualitat de l'educació impartida, sinó també per a impulsar la formació integral dels alumnes com bons ciutadans i afavorir la seua transició des dels centres docents a la formació superior i la vida laboral, l'Ordre de 31 de Març de 2006 (DOGV 10-5-06) ha establert l'obligació del desenvolupament d'un Pla de Convivència en els Centres, dirigit a tots els sectors de la comunitat educativa: professors, alumnes, pares, etc.... amb accions específiques en cada cas.

És per això que el nostre IES, partint de l'anàlisi inicial de la situació, ha confeccionat un Pla de Convivència, on s'arreglen els següents camps d'actuació: prevenció, objectius, conductes contràries a la convivència i la seua correcció, i mecanismes d'actuació davant situacions d'alteració de la convivència.

2.- EL IES VEGA BAJA Y SU ENTORNO.

El I.E.S. Vega Baja es un Centro de titularidad pública- Generalitat Valenciana- en la actualidad con un perfil escolar de 16 grupos de ESO y 6 de Bachillerato, faltando todavía el primer ciclo de ESO, que se incorporará de forma inmediata a partir del curso 2007-2008 . Con los siguientes programas de atención a la diversidad: PDC y PACG y la solicitudes de un programa de compensatoria y un PASE.

Las instalaciones actuales disponen de 16 aulas en un edificio único con los correspondientes espacios para laboratorios (Ciencias Naturales, Física, Química y Aula de Plástica). No cuenta el centro con aula de música propia (está ubicada en una prefabricada), no tiene laboratorio de idiomas, sólo tiene un aula de tecnología (insuficiente para la próxima incorporación de la ESO), no posee aula de usos múltiples, ni lugar de reuniones para alumnos o padres, la sala de visitas y la de profesores es insuficiente pues no da cabida a sus necesidades mínimas e incluso se imparten clases en los departamentos y en la biblioteca. Aunque esta realidad variará a partir del curso 2007-2008 con el traslado a las nuevas instalaciones que se están construyendo en la actualidad totalmente adaptadas a las necesidades del perfil 16 ESO + 6 BACH.

A este instituto acuden fundamentalmente alumnos de la localidad, pero también de pueblos cercanos como Redován, Rafal, Cox,... alumnos que cursarán estudios de Secundaria en su localidad en un breve plazo de tiempo, pero algunos de los cuales podrán volver a cursar estudios de Bachillerato en nuestro instituto.

Se encuentra en una zona rural de la localidad de Callosa de Segura, comarca de la Vega Baja del Segura (Alicante), en un entorno rodeado de huerta y con unas vista a la Sierra de Callosa, donde domina el castillo, primer castillo árabe de la provincia, y el Santuario levantado en honor a su patrón San Roque, por lo que su localización es de un alto atractivo natural. La nueva ubicación es más urbana, encontrándose en la actual zona de expansión de la localidad -zona norte-.

La ciudad de Callosa de Segura posee en la actualidad una población aprox. 16.000 habitantes, con una crecimiento vegetativo del 2'7 % en los últimos años. Es de destacar el aumento progresivo de la población inmigrante en la localidad, principalmente magrebíes, países del este europeo y sudamericanos. Ello influye en la población estudiantil, teniendo en la actualidad nuestro centro una tasa del 9% de alumnado inmigrante. Es preocupación de este centro la integración de estos alumnos en nuestra sociedad por los que se establecen planes de apoyo como son: participar en clases de refuerzo y apoyo, especialmente de español. En la actualidad ha aprobado el Consejo Escolar la posibilidad de solicitar un programa de educación compensatoria.

En el mercado de trabajo presenta un paro registrado del 3'8 %, con una ocupación fundamental en la industria textil (redes y cuerdas) que sustituyó a la tradicional industria manufacturera del cáñamo, que hizo de esta ciudad centro mundial en este menester. También son de importancia la industria zapatera y la

2.- L'IES VEGA BAJA I EL SEU ENTORN.

L'IES Vega Baja és un Centre de titularitat pública- Generalitat Valenciana - en l'actualitat amb un perfil escolar de 16 grups d'ESO i 6 de Batxillerat, faltant encara el primer cicle d'ESO, que s'incorporarà de forma immediata a partir del curs 2007-2008 . Amb els següents programes d'atenció a la diversitat: PDC i PACG i les sol·licituds d'un programa de compensatòria i un PASE.

Les instal·lacions actuals disposen de 16 aules en un edifici únic amb els corresponents espais per a laboratoris (Ciències Naturals, Física, Química i Aula de Plàstica). No conta el centre amb aula de música pròpia (està situada en una prefabricada), no té laboratori d'idiomes, només té un aula de tecnologia (insuficient per a la pròxima incorporació de l'ESO), no posseeix aula d'usos múltiples, ni lloc de reunions per a alumnes o pares, la sala de visites i la de professors és insuficient doncs no dona cabuda a les seues necessitats mínimes i fins i tot s'imparteixen classes en els departaments i en la biblioteca. Encara que aquesta realitat variarà a partir del curs 2007-2008 amb el trasllat a les noves instal·lacions que s'estan construint en l'actualitat totalment adaptades a les necessitats del perfil 16 ESO + 6 BATX.

A aquest institut acudeixen fonamentalment alumnes de la localitat, però també de pobles propers com Redovà, Rafal, Coix,... alumnes que cursaran estudis de Secundària en la seua localitat en un breu termini de temps, però alguns dels quals podran tornar a cursar estudis de Batxillerat en el nostre institut.

Es troba en una zona rural de la localitat de Callosa de Segura, comarca del Baix Segura (Alacant), en un entorn envoltat d'horta i amb unes vistes a la Serra de Callosa, on domina el castell, primer castell àrab de la província, i el Santuari alçat en honor al seu patró *San Roque*, pel que la seua localització és d'un alt atractiu natural. La nova ubicació és més urbana, trobant-se en l'actual zona d'expansió de la localitat –zona nord-.

La ciutat de Callosa de Segura posseeix en l'actualitat una població aprox. 16.000 habitants, amb una creixement vegetatiu del 27 % en els últims anys. És de destacar l'augment progressiu de la població immigrant en la localitat, principalment magrebins, països de l'est europeu i sud-americans. Això influeix en la població estudiantil, tenint en l'actualitat el nostre centre una taxa del 9% d'alumnat immigrant. És preocupació d'aquest centre la integració d'aquests alumnes en la nostra societat pels quals s'estableixen plans de suport com són: participar en classes de reforç i suport, especialment d'espanyol. En l'actualitat ha aprovat el Consell Escolar la possibilitat de sol·licitar un programa d'educació compensatòria.

En el mercat de treball presenta un atur registrat del 3'8 %, amb una ocupació fonamental en la indústria tèxtil (xarxes i cordes) que va substituir a la tradicional indústria manufacturera del cànem, que va fer d'aquesta ciutat centre mundial en aquest menester. També són d'importància la indústria sabatera i la construcció. Altres sectors que predominen són: comerciants, professionals tècnics, administratius, hostaleria i serveis, agricultura i directius. És d'especial

construcción. Otros sectores que predominan son: comerciantes, profesionales técnicos, administrativos, hostelería y servicios, agricultura y directivos. Es de especial significación la agricultura pues posee nuestra comarca una tierra rica y fértil, acompañada de un clima ideal. En los últimos años la mano de obra inmigrante se ha incorporado al trabajo en nuestra tierra. Sin embargo el deplorable estado de río Segura que riega nuestra vega hace que la agricultura no sea comparable a la que existió antaño. Esperamos solucionar este problema con el saneamiento de un río que no es sino la arteria que da vida a nuestra comarca.

La edad media de los habitantes de Callosa es de 37'3 años con una tasa de natalidad del 10'9 %.

Dispone nuestra localidad de cuatro colegios de primaria públicos, con escolarización desde los tres años, dos centros de Secundaria y Bachillerato y un centro privado con Primaria y Secundaria.

Existe una Biblioteca Municipal que funciona en la Casa de Cultura. Tienen interés cultural sus Museos de: Semana Santa, Arqueológico y Etnológico del Cádiz, y la Iglesia Arciprestal de San Martín Obispo, declarada monumento artístico nacional, con una de las columnatas más bellas e importantes del levante español.

El índice de analfabetismo sobre 12747 encuestados es de 1107, 836 de ellos mujeres, 4298 sin estudios, con una distribución equitativa entre sexos, 3717 con estudios primarios, 3000 con estudios de bachillerato y 568 con estudios superiores (datos de: Varios. Alicante y su provincia. Datos y cifras 1996. Diputación Provincial de Alicante).

El conocimiento del valenciano es minoritario en la localidad, pero cada vez más importante entre los jóvenes que lo estudian desde el colegio. La exención en los grupos de secundaria es cada vez más baja, llegando a alcanzar el 70-75% de matriculados. En 1º de bachillerato la cifra de matriculados aumenta, pasando de 7 en el curso 2000-2001 a 18 en el 2006-2007, en 21 esta cifra baja mucho debido a la presencia de las pruebas de selectividad.

En sanidad la localidad dispone de un Centro de Salud así como muchos profesionales especialistas que actúan por cuenta propia.

Podemos resumir que nos encontramos en una localidad bien comunicada (existe red ferroviaria), cercana a dos capitales de provincia (Alicante y Murcia), que cuenta en su entorno con todo aquello que podemos considerar esencial para unos niveles de vida satisfactorios aunque siempre mejorables, con una población fundamentalmente obrera donde el analfabetismo se encuentra restringido a los habitantes de mayor edad y un alto índice de población con estudios superiores.

significació l'agricultura doncs posseeix la nostra comarca una terra rica i fèrtil, acompanyada d'un clima ideal. En els últims anys la mà d'obra immigrant s'ha incorporat al treball en la nostra terra. No obstant això el deplorable estat de riu Segura que rega la nostra vega fa que l'agricultura no siga comparable a la qual va existir antany. Esperem solucionar aquest problema amb el sanejament d'un riu que no és sinó l'artèria que dóna vida a la nostra comarca.

L'edat mitjana dels habitants de Callosa és de 37'3 anys amb una taxa de natalitat del 10'9 %.

Disposa la nostra localitat de quatre col·legis de primària públics, amb escolarització des dels tres anys, dos centres de Secundària i Batxillerat i un centre privat amb Primària i Secundària.

Existeix una Biblioteca Municipal que funciona en la Casa de Cultura. Tenen interès cultural els seus Museus de: Setmana Santa, Arqueològic i Etnològic del Cànem, i l'Església Arxiprestal de San Martín Bisbe, declarada monument artístic nacional, amb una de les columnates més belles i importants del llevant espanyol.

L'índex d'analfabetisme sobre 12.747 enquestats és de 1107, 836 d'ells dones, 4298 sense estudis, amb una distribució equitativa entre sexes, 3717 amb estudis primaris, 3000 amb estudis de batxillerat i 568 amb estudis superiors (dades de: Varis. Alacant i la seua província. Dades i xifres 1996 Diputació Provincial d'Alacant).

El coneixement del valencià és minoritari en la localitat, però cada vegada és més important entre els joves que l'estudien des del col·legi. L'exempció en els grups de secundària és cada vegada més baixa, arribant al 70-75% de matriculats. En 1r de batxillerat la xifra de matriculats augmenta cada any, passant de 7 en el curs 2000-2001 a 35 en el 2010-2011 (30%), en 2n de batxillerat aquesta xifra baixa molt a causa de la presència de les proves de selectivitat.

En sanitat la localitat disposa d'un Centre de Salut així com molts professionals especialistes que actuen per compte propi.

Podem resumir que ens trobem en una localitat bé comunicada (existeix xarxa ferroviària), propera a dos capitals de província (Alacant i Murcia), que conta en el seu entorn amb tot allò que podem considerar essencial per a uns nivells de vida satisfactoris encara que sempre millorables, amb una població fonamentalment obrera on l'analfabetisme es troba restringit als habitants de major edat i un alt índex de població amb estudis superiors.

2.1.- SITUACIÓN ACTUAL DE LA CONVIVENCIA.

El enfoque de la convivencia en el centro tiene una visión constructiva y positiva, por lo que las actuaciones van encaminadas al desarrollo de comportamientos adecuados para convivir mejor y resolver conflictos, a través de la participación, buenos cauces de comunicación y la prevención de problemas de conducta. Para ello se han elaborado unas normas de convivencia (4.1) que pretenden regular el funcionamiento del centro.

En la actualidad el clima de convivencia en el centro, podríamos decir que es bueno –esta fue una de las apuestas fundamentales del proyecto de dirección-. No observamos serios problemas, apareciendo de vez en cuando, principalmente en los grupos de ESO, algún conflicto esporádico, que se resuelven normalmente con el diálogo –con el alumno y sus padres- y a veces con alguna medida disciplinaria de carácter menor. Sólo en contadas ocasiones deben tomarse medidas más severas –expedientes disciplinarios-.

La información de que disponen todos los sectores de la comunidad escolar, y su participación en la toma de decisiones importantes que afectan al conjunto del IES, podemos decir que contribuye en gran medida a la implicación de todos en la apuesta común por la convivencia.

Aunque los problemas de convivencia son escasos, si es verdad que la obligatoriedad de la escolarización hasta los 16 años, unido a la cada vez mayor diversidad del alumnado, genera conductas disruptivas en el aula en aquellos alumnos que no encajan bien en las propuestas educativas de un currículo normal. Por ello, hace tiempo que en nuestro IES, comenzamos a trabajar con diversos programas de atención a la diversidad, especialmente PDC y PACG, que están dando una respuesta adecuada a las inquietudes de este tipo de alumnado, lo que contribuye en gran medida a reducir el nivel de conflictividad en las aulas.

En la relación con las familias debemos destacar en primer lugar el apoyo constante de la AMPA a cuantas propuestas se hacen desde el centro. Igualmente se programan reuniones de información de tutoría y se dispone de un horario de atención a padres de todos los profesores del centro –no sólo tutores- que contribuye en gran medida a que la información que los padres deseen del desarrollo educativo de sus hijos sea lo más completa posible. Las situaciones particulares que afectan a la convivencia y resolución de conflictos, se resuelven con la citación inmediata de los padres para informarles tanto del problema surgido como de las medidas que desde el centro pueden ponerse en marcha, siendo siempre escuchada la opinión que sobre las mismas tienen éstos.

2.1.- SITUACIÓ ACTUAL DE LA CONVIVÈNCIA.

L'enfocament de la convivència en el centre té una visió constructiva i positiva, pel que les actuacions van encaminades al desenvolupament de comportaments adequats per a convida millor i resoldre conflictes, a través de la participació, bones vies de comunicació i la prevenció de problemes de conducta. Per això s'han elaborat unes normes de convivència (4.1) que pretenen regular el funcionament del centre.

En l'actualitat el clima de convivència en el centre, podríem dir que és bo – aquesta va ser una de les apostes fonamentals del projecte de direcció-. No observem seriosos problemes, que apareixent de tant en tant, principalment en els grups d'ESO, algun conflicte esporàdic, que es resolen normalment amb el diàleg –amb l'alumne i els seus pares- i de vegades amb alguna mesura disciplinària de caràcter menor. Només en contades ocasions s'han de prendre mesures més severes –expedients disciplinaris-.

La informació que disposen tots els sectors de la comunitat escolar, i la seua participació en la presa de decisions importants que afecten al conjunt de l'IES, podem dir que contribueix en gran mesura a la implicació de tots en l'aposta comuna per la convivència.

Encara que els problemes de convivència són escassos, si és veritat que l'obligatorietat de l'escolarització fins als 16 anys, unit a la cada vegada major diversitat de l'alumnat, genera conductes disruptives en l'aula en aquells alumnes que no encaixen bé en les propostes educatives d'un currículum normal. Per això, fa temps que en el nostre IES, vam començar a treballar amb diversos programes d'atenció a la diversitat, especialment PDC i PACG, que estan donant una resposta adequada a les inquietuds d'aquest tipus d'alumnat el que contribueix en gran mesura a reduir el nivell de conflictivitat en les aules.

En la relació amb les famílies hem de destacar en primer lloc el suport constant de l'AMPA a quantes propostes es fan des del centre. Igualment es programen reunions d'informació de tutoria i es disposa d'un horari d'atenció a pares/mares de tots els professors del centre –no només tutors que contribueix en gran mesura a que la informació que els pares desitgen del desenvolupament educatiu dels seus fills siga el més completa possible. Les situacions particulars que afecten a la convivència i resolució de conflictes, es resolen amb la citació immediata dels pares per a informar-los tant del problema sorgit com de les mesures que des del centre poden engegar-se, sent sempre escoltada l'opinió que sobre les mateixes tenen aquests.

2.2.- RESPUESTAS ORGANIZATIVAS DEL CENTRO A LOS PROBLEMAS DE CONVIVENCIA.

2.2.1.- LA COMISIÓN DE CONVIVENCIA.

Se formará según lo dispuesto en el ROF de centros de Secundaria y el DECRETO de derechos y deberes, con el siguiente reglamento de organización y funcionamiento:

Art.1.- Se crea en el seno del Consejo Escolar del IES Vega Baja, como órgano encargado de velar por el correcto ejercicio de los derechos y deberes del alumnado del Centro.

Art.2.- La comisión de convivencia estará integrada por:

- Director y Jefe de Estudios.
- Dos padres representantes del Consejo Escolar.
- Dos alumnos representantes del Consejo Escolar.
- Dos profesores representantes del Consejo Escolar. Uno de ellos ejercerá como secretario.

Art. 3.- Entre sus atribuciones estarán:

- a. Elaborar y proponer modificaciones al RRI , que serán sometidas a aprobación del Consejo Escolar.
- b. Diseño y puesta en práctica de programas e iniciativas de actuación que permitan prevenir, conocer y mejorar las normas de convivencia del centro.
- c. Conocer el incumplimiento grave o muy grave de las normas de convivencia del centro y la supervisión de la sanción impuesta.
- d. En la comisión por parte de los alumnos de faltas tipificadas como graves o muy graves en la normativa, susceptibles de apertura de un expediente disciplinario, la Comisión canalizará soluciones previas al expediente siguiendo un procedimiento de negociación de carácter opcional, descrito en el apartado 5.3.1. de este plan, cuya finalidad es la de un pacto de resolución del conflicto de convivencia.
- e. Recoger la información de las Comisiones de Convivencia de cada grupo y elaborar un informe trimestral para presentar al Consejo Escolar , prestando especial atención en las acciones de mejora y desarrollo de la convivencia.
- f. Elaborar una memoria anual del estado de la convivencia en el Centro, dando cuenta al Consejo Escolar, con el fin de proponer medidas de evaluación y desarrollo del presente Plan de Convivencia.

Art.4.- Para el desarrollo de las competencias que tiene atribuidas, la Comisión se reunirá:

- a. Con carácter ordinario, una vez cada trimestre.
- b. Se podrán convocar reuniones de carácter extraordinario en los siguientes supuestos

2.2.- RESPOSTES ORGANITZATIVES DEL CENTRE ALS PROBLEMES DE CONVIVÈNCIA.

2.2.1.- LA COMISSIÓ DE CONVIVÈNCIA.

Es formarà segons el que es disposa en el ROF de centres de Secundària i el DECRET de drets i deures, amb el següent reglament d'organització i funcionament:

Art.1.- Es crea en el si del Consell Escolar de l'IES Vega Baja, com a òrgan encarregat de vetllar pel correcte exercici dels drets i deures de l'alumnat del Centre.

Art.2.- La comissió de convivència estarà integrada per:

- Director i Cap d'Estudis.
- Dos pares representants del Consell Escolar.
- Dos alumnes representants del Consell Escolar.
- Dos professors representants del Consell Escolar. Un d'ells exercirà com a secretari.

Art. 3.- Entre les seues atribucions estaran:

- a. Elaborar i proposar modificacions al RRI , que seran sotmeses a aprovació del Consell Escolar.
- b. Disseny i posada en pràctica de programes i iniciatives d'actuació que permeten prevenir, conèixer i millorar les normes de convivència del centre.
- c. Conèixer l'incompliment greu o molt greu de les normes de convivència del centre i la supervisió de la sanció imposada.
- d. En la comissió per part dels alumnes de faltes tipificades com greus o molt greus en la normativa, susceptibles d'obertura d'un expedient disciplinari, la Comissió canalitzarà solucions prèvies a l'expedient seguint un procediment de negociació de caràcter opcional, descrit en l'apartat 5.3.1. d'aquest pla, la finalitat del qual és la d'un pacte de resolució del conflicte de convivència.
- e. Arreplegar la informació de les Comissions de Convivència de cada grup i elaborar un informe trimestral per a presentar al Consell Escolar, prestant especial atenció en les accions de millora i desenvolupament de la convivència.
- f. Elaborar una memòria anual de l'estat de la convivència en el Centre, i donarà compte al Consell Escolar, amb la finalitat de proposar mesures d'avaluació i desenvolupament del present Pla de Convivència.

Art.4.- Per al desenvolupament de les competències que té atribuïdes, la Comissió es reunirà:

- a. Amb caràcter ordinari, una vegada cada trimestre.
- b. Es podran convocar reunions de caràcter extraordinari en els següents supòsits

I. Cuando lo soliciten al menos 2/3 de los componentes.

II. Cuando tenga por objeto el procedimiento facultativo de carácter de negociación previo a la instrucción de un expediente disciplinario.

III. Cuando la instrucción de un expediente disciplinario lo requiera.

Art. 5.- El quórum necesario para la constitución de la Comisión será de la mitad más uno de sus miembros. Cuando no se alcance éste se convocará en el plazo de las 48 horas siguientes.

Art. 6.- Los acuerdos en el seno de la Comisión se tomarán por mayoría absoluta de los asistentes.

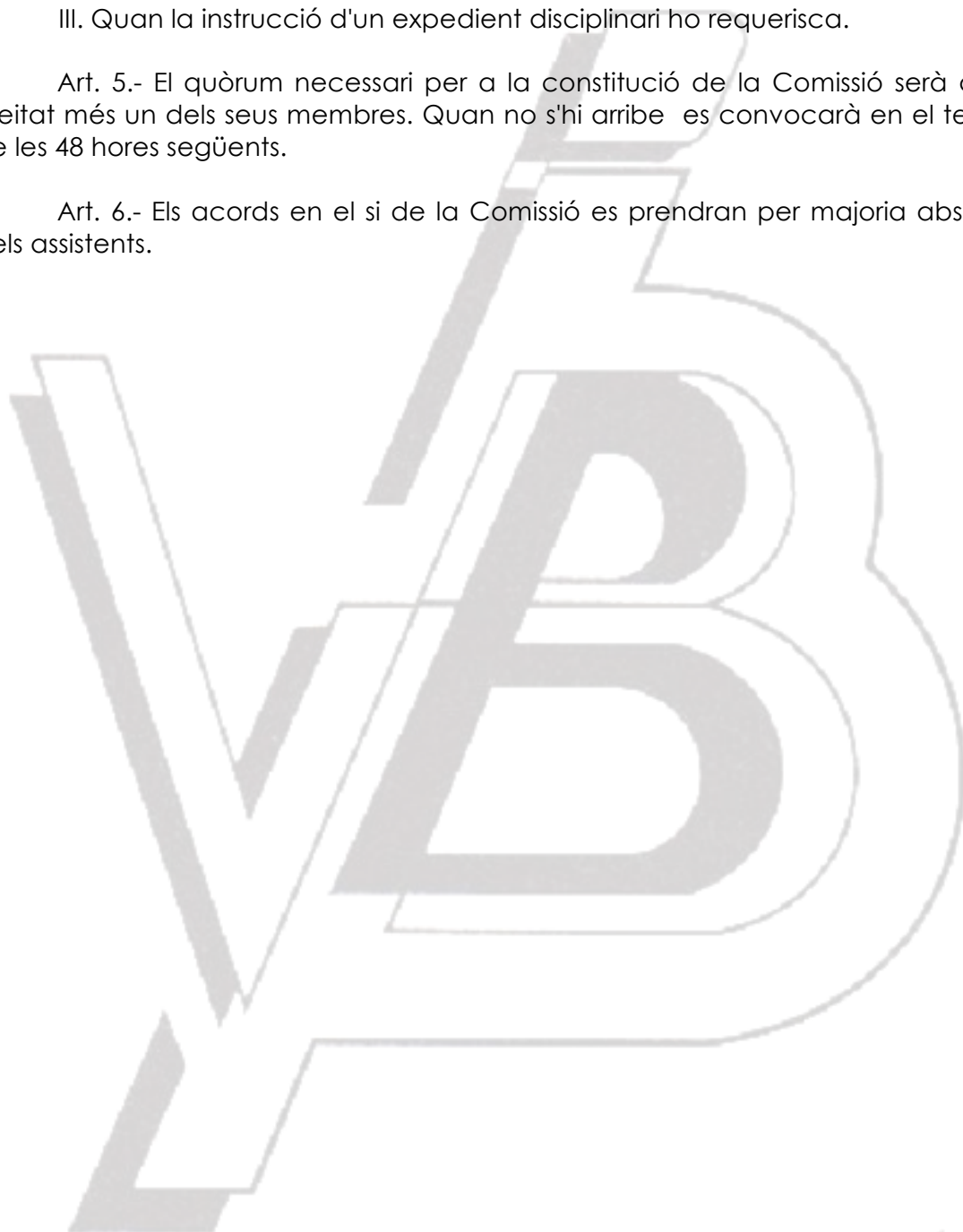
I. Quan ho sol·liciten almenys 2/3 dels components.

II. Quan tinga per objecte el procediment facultatiu de caràcter de negociació previ a la instrucció d'un expedient disciplinari.

III. Quan la instrucció d'un expedient disciplinari ho requerisca.

Art. 5.- El quòrum necessari per a la constitució de la Comissió serà de la meitat més un dels seus membres. Quan no s'hi arribe es convocarà en el termini de les 48 hores següents.

Art. 6.- Els acords en el si de la Comissió es prendran per majoria absoluta dels assistents.

3. PREVENCIÓN.

Para prevenir la violencia, conviene tener en cuenta que sus causas son múltiples y complejas, puesto que surge como consecuencia de una interacción problemática entre el individuo y el entorno que le rodea. Así sería interesante analizar la interacción que se produce entre los diferentes niveles: la familia, la escuela, relaciones entre ambas, oportunidades de ocio, influencia de los medios de comunicación, el apoyo que presta a la violencia el conjunto de creencias y estructuras de la sociedad actual, etc... Por todo ello se deduce que para prevenir la violencia desde la escuela conviene:

1. Adecuar la educación a las características evolutivas de la adolescencia. Para conseguirlo, es preciso dar a los alumnos y alumnas un creciente protagonismo en su propio aprendizaje.
2. Favorecer la integración de todos y todas en el sistema escolar. Según estudios, los adultos violentos se caracterizaban a los 8 años por: a/ ser rechazados por sus compañeros de clase, b/ llevarse mal con sus profesores, c/ manifestar hostilidad hacia diversas figuras de autoridad, d/ baja autoestima, e/ tener dificultades para concentrarse, planificar y terminar sus tareas, f/ falta de identificación con el sistema escolar y g/ abandono prematuro del sistema escolar.
3. Distribuir las oportunidades de protagonismo. Los comportamientos negativos suelen mantenerse porque son una forma de llamar la atención de los que le rodean.
4. Orientar la intervención de forma que favorezca cambios afectivos (rompiendo la asociación entre poder y violencia) y de comportamiento (resolución de conflictos sin necesidad de recurrir a la violencia).
5. Enseñar a detectar y a combatir los problemas que conducen a la violencia. Los problemas son de todos y todos debemos buscarles solución.
6. Educar en la empatía y el respeto a los derechos humanos. Debemos estimular : a/ la capacidad para ponerse en el lugar del otro, b/ comprender y respetar los derechos universales.
7. Desarrollar la democracia escolar. Se fomentará el funcionamiento de las Juntas de Delegados, las Comisiones de Convivencia de grupo y la participación de los alumnos en los órganos colegiados de gobierno.

3.1.- ACTIVIDADES ORIENTADAS A LA FORMACIÓN, ORIENTACIÓN Y APOYO DE LA COMUNIDAD ESCOLAR EN TEMAS DE CONVIVENCIA.

Con carácter general se intentará realizar cada curso escolar las siguientes actividades, sin excluir otras relacionadas con estos aspectos que quedarán descritas en la PGA de cada curso escolar.

JORNADAS DE ACOGIDA

- Reunión del equipo docente del grupo para la preparación de las Jornadas de Acogida.
- Recepción de alumnos por sus tutores.
- Presentación del horario, profesorado, aulas de trabajo, libros de texto, metodologías de trabajo, etc...

3. PREVENCIÓ.

Per a prevenir la violència, convé tenir en compte que les seues causes són múltiples i complexes, ja que sorgeix com a conseqüència d'una interacció problemàtica entre l'individu i l'entorn que li envolta. Així seria interessant analitzar la interacció que es produeix entre els diferents nivells: la família, l'escola, relacions entre elles, oportunitats d'oci, influència dels mitjans de comunicació, el suport que presta a la violència el conjunt de creences i estructures de la societat actual, etc... Per tot això es dedueix que per a prevenir la violència des de l'escola convé:

1. Adequar l'educació a les característiques evolutives de l'adolescència. Per a aconseguir-ho, cal donar a l'alumnat un creixent protagonisme en el seu propi aprenentatge.
2. Afavorir la integració de tots i totes en el sistema escolar. Segons estudis, els adults violents es caracteritzen als 8 anys per: a/ ser rebutjats pels seus companys de classe, b/ dur-se malament amb els seus professors, c/ manifestar hostilitat cap a diverses figures d'autoritat, d/baixa autoestima, e/ tenir dificultats per a concentrar-se, planificar i acabar les seues tasques, f/ mancada d'identificació amb el sistema escolar i g/abandó prematur del sistema escolar.
3. Distribuir les oportunitats de protagonisme. Els comportaments negatius solen mantenir-se perquè són una forma de cridar l'atenció dels qui l'envolten.
4. Orientar la intervenció de manera que afavorisca canvis afectius (trencant l'associació entre poder i violència) i de comportament (resolució de conflictes sense necessitat de recórrer a la violència).
5. Ensenyar a detectar i a combatre els problemes que condueixen a la violència. Els problemes són de tots i tots hem de cercar les solucions.
6. Educar en l'empatia i el respecte als drets humans. Hem d'estimular: a/ la capacitat per a posar-se en el lloc de l'altre, b/comprendre i respectar els drets universals.
7. Desenvolupar la democràcia escolar. Es fomentarà el funcionament de les Juntes de Delegats, les Comissions de Convivència de grup i la participació dels alumnes en els òrgans col·legiats de govern.

3.1.- ACTIVITATS ORIENTADES A LA FORMACIÓ, ORIENTACIÓ I SUPORT DE LA COMUNITAT ESCOLAR EN TEMES DE CONVIVÈNCIA.

Amb caràcter general s'intentarà realitzar cada curs escolar les següents activitats, sense excloure altres relacionades amb aquests aspectes que quedaran descrites en la PGA de cada curs escolar.

JORNADES D'ACOLLIDA

- Reunió de l'equip docent del grup per a la preparació de les Jornades d'Acollida.
- Recepció d'alumnes pels seus tutors.
- Presentació de l'horari, professorat, aules de treball, llibres de text, metodologies de treball, etc...

- Presentación del equipo directivo y explicación de las funciones que cumplen cada uno de sus miembros.
- Visita a las instalaciones de uso común.
- Establecimiento de forma consensuada de un Reglamento Interno de Aula (ver apartado 4.3.)
- Dinámicas que favorezcan el conocimiento de los alumnos.
- Entrevistas individuales con los tutores para conocer la situación personal y familiar de cada alumno.
- Elección y formación de los alumnos representantes del grupo: delegados y subdelegados, comisión de convivencia del grupo, comisión de mantenimiento, etc...

DEBATE Y DISCUSIÓN AL PRINCIPIO DE CURSO SOBRE EL PLAN DE CONVIVENCIA

- Se realizará a comienzo de curso una charla-debate con los padres.
- Se dedicarán 1-2 sesiones de tutoría a dicho debate con los alumnos.

CHARLAS-DEBATE CON ALUMNOS EN LAS TUTORÍAS SOBRE

- Fomento de los valores democráticos: la tolerancia, la igualdad, la justicia, la aceptación de la diversidad, la resolución de conflictos de forma pacífica y no violenta.
- Sensibilización contra el maltrato entre iguales.

CELEBRACIÓN DE LOS DÍAS INTERNACIONALES RELACIONADOS CON LA CONVIVENCIA :

- 30 enero: EL DÍA ESCOLAR DE LA NO VIOLENCIA Y LA PAZ
- 8 marzo: DÍA DE LAS NACIONES UNIDAS PARA LOS DERECHOS DE LA MUJER Y LA PAZ INTERNACIONAL.
- 21 marzo: DÍA INTERNACIONAL DE LA ELIMINACIÓN DE LA DISCRIMINACIÓN RACIAL
- 1 junio: DÍA INTERNACIONAL DE LOS NIÑOS VÍCTIMAS DE AGRESIÓN
- 23 septiembre: DÍA INTERNACIONAL CONTRA LA EXPLOTACIÓN Y TRÁFICO DE MUJERES.
- 1 octubre: DÍA INTERNACIONAL DE LAS PERSONAS MAYORES.
- 5 octubre: DÍA INTERNACIONAL DE LOS PROFESORES.
- 10 Noviembre: DÍA INTERNACIONAL DE LAS CIENCIAS AL SERVICIO DE LA PAZ Y EL DESARROLLO.
- 12 Noviembre: DÍA MUNDIAL DE LA INFANCIA
- 16 Noviembre: DÍA INTERNACIONAL DE LA TOLERANCIA
- 25 Noviembre: DÍA INTERNACIONAL DE LA ELIMINACIÓN DE LA VIOLENCIA CONTRA LA MUJER.
- 2 Diciembre: DÍA INTERNACIONAL DE LA ABOLICIÓN DE LA ESCLAVITUD.
- 18 Diciembre: DÍA INTERNACIONAL DEL EMIGRANTES
- Cartel conmemorativo del hecho en el vestíbulo de entrada.
- Panel de alumnos, donde los alumnos podrán transmitir, escribir y dibujar sus sensaciones sobre el día que se celebra.

- Presentació de l'equip directiu i explicació de les funcions que compleixen cadascun dels seus membres.
- Visita a les instal·lacions d'ús comú.
- Establiment de forma consensuada d'un Reglament Intern d'Aula (veure apartat 4.3.)
- Dinàmiques que afavorisquen el coneixement dels alumnes.
- Entrevistes individuals amb els tutors per a conèixer la situació personal i familiar de cada alumne
- Elecció i formació dels alumnes representants del grup: delegats i subdelegats, comissió de convivència del grup, comissió de manteniment, etc...

DEBAT I DISCUSSIÓ AL PRINCIPI DE CURS SOBRE EL PLA DE CONVIVÈNCIA

- Es realitzarà a començament de curs una xarrada-debat amb els pares.
- Es dedicaran 1-2 sessions de tutoria a aquest debat amb els alumnes.

XARRADES-DEBAT AMB ALUMNES EN LES TUTORIES SOBRE

- Foment dels valors democràtics: la tolerància, la igualtat, la justícia, l'acceptació de la diversitat, la resolució de conflictes de forma pacífica i no violenta.
- Sensibilització contra el maltractament entre iguals.

CELEBRACIÓ DELS DIES INTERNACIONALS RELACIONATS AMB LA CONVIVÈNCIA :

- 30 gener: EL DIA ESCOLAR DE LA NO VIOLÈNCIA I LA PAU
- 8 març: DIA DE LES NACIONS UNIDES PER ALS DRETS DE LA DONA I LA PAU INTERNACIONAL.
- 21 març: DIA INTERNACIONAL DE L'ELIMINACIÓ DE LA DISCRIMINACIÓ RACIAL
- 1 juny: DIA INTERNACIONAL DELS XIQUETS VÍCTIMES D'AGRESSIÓ
- 23 setembre: DIA INTERNACIONAL CONTRA L'EXPLOTACIÓ I TRÀFIC DE DONES.
- 1 octubre: DIA INTERNACIONAL DE LES PERSONES MAJORS.
- 5 octubre: DIA INTERNACIONAL DELS PROFESSORS.
- 10 Novembre: DIA INTERNACIONAL DE LES CIÈNCIES AL SERVEI DE LA PAU I EL DESENVOLUPAMENT.
- 12 Novembre: DIA MUNDIAL DE LA INFÀNCIA
- 16 Novembre: DIA INTERNACIONAL DE LA TOLERÀNCIA
- 25 Novembre: DIA INTERNACIONAL DE L'ELIMINACIÓ DE LA VIOLÈNCIA CONTRA LA DONA
- 2 Desembre: DIA INTERNACIONAL DE L'ABOLICIÓ DE L'ESCLAVITUD
- 18 Desembre: DIA INTERNACIONAL DELS IMMIGRANTS
- Cartell commemoratiu del fet en el vestíbul d'entrada.
- Panell d'alumnes, on els alumnes podran transmetre, escriure i dibuixar les seues sensacions sobre el dia que es celebra.

ESCUELAS DE PADRES

Se propondrá al AMPA, la posibilidad de organizar una escuela de padres donde se traten los temas que más preocupan en el ámbito familiar y educativo.

TALLERES

- Taller de mediación.
- Taller de resolución de conflictos.

PREMIOS

En el claustro de comienzo de curso, los departamentos decidirán sobre la posibilidad de organización de actividades de concienciación en temas de convivencia: premio de cómic, pintura, narrativa, máximas filosóficas, etc...

3.2.- ACTUACIONES ACADÉMICAS.

3.2.1.- COMISION DE CONVIVENCIA DE AULA.

Estará formada por un grupo de entre tres y cinco alumnos, encargados de supervisar y mejorar las relaciones entre compañeros, y entre alumnos y profesores. Los alumnos se elegirán por sorteo eliminatorio, con una periodicidad limitada, que asegure el paso de todos los alumnos del grupo al menos una vez por la misma. Sus principales funciones serán:

- Asegurar el cumplimiento de las normas de convivencia, consensuadas por los alumnos en cada aula (El reglamento interno de aula, *ver apartado 4.3.*).
- Facilitar la resolución de conflictos de forma dialogada. (*ver apartado 6*).
- Fomentar un clima favorable y de compañerismo en el aula.
- Recoger los problemas y los aspectos positivos del funcionamiento de la clase.
- Presentar un informe al finalizar el trimestre para la evaluación del estado de la convivencia en el centro.

3.2.2.- DESDE LAS TUTORIAS.

Objetivos:

- 1 Establecer el Plan de Acción Tutorial como una herramienta para la prevención y consecución de un buen clima en el centro.
- 2 Facilitar la integración del alumnado del centro, promoviendo la actuación responsable y la participación activa en las actividades organizadas.
- 3 Formar a los alumnos en el respeto a la dignidad personal, en la tolerancia, en la no discriminación y en el ejercicio de la libertad responsable.
- 4 Prevenir el acoso entre iguales.

ESCOLES DE PARES

Es proposarà a l'AMPA, la possibilitat d'organitzar una escola de pares on es tracten els temes que més preocupen en l'àmbit familiar i educatiu.

TALLERS

- Taller de mediació.
- Taller de resolució de conflictes.

PREMIS

En el claustre de començament de curs, els departaments decidiran sobre la possibilitat d'organització d'activitats de conscienciació en temes de convivència: premi de còmic, pintura, narrativa, màximes filosòfiques, etc...

3.2.- ACTUACIONS ACADÈMIQUES.

3.2.1.- COMISSIÓ DE CONVIVÈNCIA D'AULA.

Estarà formada per un grup d'entre tres i cinc alumnes, encarregats de supervisar i millorar les relacions entre companys, i entre alumnes i professors. Els alumnes es triaran per sorteig eliminatori, amb una periodicitat limitada, que assegure el pas de tots els alumnes del grup almenys una vegada per la mateixa. Les seues principals funcions seran:

- Assegurar el compliment de les normes de convivència, consensuades pels alumnes en cada aula (El reglament intern d'aula, veure apartat 4.3.).
- Facilitar la resolució de conflictes de forma dialogada. (veure apartat 6).
- Fomentar un clima favorable i de companyonia en l'aula.
- Arreplegar els problemes i els aspectes positius del funcionament de la classe.
- Presentar un informe al finalitzar el trimestre per a l'avaluació de l'estat de la convivència en el centre

3.2.2.- DES DE LES TUTORIES.

Objectius:

1. Establir el Pla d'Acció Tutorial com una eina per a la prevenció i consecució d'un bon clima en el centre.
2. Facilitar la integració de l'alumnat del centre, promovent l'actuació responsable i la participació activa en les activitats organitzades.
3. Formar els alumnes en el respecte a la dignitat personal, en la tolerància, en la no discriminació i en l'exercici de la llibertat responsable.
4. Prevenir l'assetjament entre iguals.

- 5 Sensibilizar a todos los miembros de la comunidad educativa sobre los temas de alteración del comportamiento y de acoso o intimidación.

Contenidos:

- 1 **Enseñar a convivir.** Supone enseñar a la persona a integrarse de forma adecuada y eficaz a nuestra sociedad. Actualmente la sociedad en la que vivimos, y hacia la que cada vez más nos dirigimos, se caracteriza por su pluralidad, entendida ésta en su vertiente más amplia: pluralidad de orígenes (sociedad multiétnica), pluralidad de creencias, de intereses, de motivaciones, de posiciones ante la vida... Resulta por ello fundamental que nuestros alumnos aprendan a convivir de forma pacífica, respetando esta pluralidad, aceptando la diferencia y valorando ésta como un elemento enriquecedor y no como una amenaza o una fuente de conflicto.
- 2 **Enseñar a ser persona.** Supone fomentar el desarrollo integral de la persona. En el mundo educativo con demasiada frecuencia se hace excesivo hincapié en el desarrollo cognitivo del alumnado olvidando el afectivo. Enseñar a ser persona supone enseñar a adoptar actitudes y valores, enseñar a manifestar los sentimientos, las emociones, las creencias, enseñar a compartirlas, a respetar a los demás, ...
- 3 **Enseñar a comportarse.** Los alumnos, al igual que el resto de las personas nos relacionamos en diferentes entornos: familia, escuela, amigos, ... Aunque alguno de estos aspectos están fuera del ámbito educativo, si es cierto que desde éste podemos modificar rumbos o tendencias generales de comportamiento en las aulas a través del trabajo sistemático con el alumnado.
- 4 **El conocimiento de las propias emociones.** Es la capacidad para conocer y entender las propias emociones y su efecto sobre otras personas.
- 5 **La capacidad para controlar las emociones (autocontrol).** Es la tendencia a pensar antes de actuar y a reservarse los juicios. Constituye la habilidad para controlar y/o reorientar los estados de ánimo perjudiciales.
- 6 **La capacidad de motivarse a uno mismo (automotivación).** Hace referencia a la tendencia personal a buscar metas con energía y persistencia, guiados por una motivación intrínseca (por la actividad en sí) y no por una motivación extrínseca (por el prestigio o la recompensa).
- 7 **El reconocimiento de las emociones ajenas (empatía).** Es la habilidad para reconocer y entender las emociones de los demás. Supone la capacidad de ponerse en el lugar del otro, así evitamos la aparición de conflictos interpersonales, o cuanto menos, vamos a facilitar que se solucionen de la forma más positiva posible.
- 8 **Habilidades sociales.** Son el arte de establecer buenas relaciones con los demás. Supone la capacidad para comunicarse, establecer vínculos afectivos y crear redes, la habilidad para encontrar una base común en las relaciones.

5. Sensibilitzar a tots els membres de la comunitat educativa sobre els temes d'alteració del comportament i d'assetjament o intimidació.

Continguts:

1. **Ensenyar a conviure.** Suposa ensenyar a la persona a integrar-se de forma adequada i eficaç a la nostra societat. Actualment la societat en la qual vivim, i cap a la qual cada vegada més ens dirigim, es caracteritza per la seua pluralitat, entesa aquesta en el seu vessant més ampli: pluralitat d'orígens (societat multiètnica), pluralitat de creences, d'interessos, de motivacions, de posicions davant la vida... Resulta per això fonamental que els nostres alumnes aprenguen a conviure de forma pacífica, respectant aquesta pluralitat, acceptant la diferència i valorant aquesta com un element enriquidor i no com una amenaça o una font de conflicte.
2. **Ensenyar a ser persona.** Suposa fomentar el desenvolupament integral de la persona. En el món educatiu amb massa freqüència es fa excessiva èmfasi en el desenvolupament cognitiu de l'alumnat oblidant l'afectiu. Ensenyar a ser persona suposa ensenyar a adoptar actituds i valors, ensenyar a manifestar els sentiments, les emocions, les creences, ensenyar a compartir-les, a respectar els altres, ...
3. **Ensenyar a comportar-se.** Els alumnes, igual que la resta de les persones ens relacionem en diferents entorns: família, escola, amics, ... Encara que algun d'aquests aspectes estan fora de l'àmbit educatiu, si és cert que des d'aquest podem modificar rumbos o tendències generals de comportament en les aules a través del treball sistemàtic amb l'alumnat.
4. **El coneixement de les pròpies emocions.** És la capacitat per a conèixer i entendre les pròpies emocions i el seu efecte sobre altres persones.
5. **La capacitat per a controlar les emocions (autocontrol).** És la tendència a pensar abans d'actuar i a reservar-se els judicis. Constitueix l'habilitat per a controlar i/o reorientar els estats d'ànim perjudicials.
6. **La capacitat de motivar-se a un mateix (automotivació).** Fa referència a la tendència personal a cercar metes amb energia i persistència, guiats per una motivació intrínseca (per l'activitat en si) i no per una motivació extrínseca (pel prestigi o la recompensa).
7. **El reconeixement de les emocions alienes (empatia).** És l'habilitat per a reconèixer i entendre les emocions dels altres. Suposa la capacitat de posar-se en el lloc de l'altre, així evitem l'aparició de conflictes interpersonals, o com menys, anem a facilitar que se solucionen de la forma més positiva possible.
8. **Habilitats socials.** Són l'art d'establir bones relacions amb els altres. Suposa la capacitat per a comunicar-se, establir vincles afectius i crear xarxes, l'habilitat per a trobar una base comuna en les relacions.

Actividades:

ACTIVIDADES 1º CICLO ESO				
SESIÓN I: ANALIZAR LOS ASPECTOS POSITIVOS Y NEGATIVOS DE UN CONFLICTO.				
•1 ACTIVIDAD 1: Creación de grupo ¿quién es quién?				
•2 ACTIVIDAD 2: ¿Qué puede aportar un conflicto?				
SESIÓN II: REFLEXIONAR SOBRE LOS EFECTOS DE LA DISCRIMINACIÓN.				
•1 ACTIVIDAD 3: Discriminación: "¡Taxi, taxi!"				
•2 ACTIVIDAD 4: "Primera persona".				
SESIÓN III: CONOCER LOS DISTINTOS TIPOS DE RESPUESTA AL CONFLICTO.				
•1 ACTIVIDAD 5: ¿Cómo respondemos a los conflictos?				
ACTIVIDADES 2º CICLO ESO				
COMPETENCIA	ACTIVIDAD	1ºTR	2ºTR	3ºTR
AUTOCONCIENCIA	LA BALANZA.	X		
	EL BINGO DE LOS SENTIMIENTOS.		X	
	EL QUESO.			
	NOS RECONOCEMOS.	X		
	BARÓMETRO DE VALORES.			X
AUTOMOTIVACIÓN	O...O	X		
	CARTA DE MI AMIGO.		X	
	¿CÓMO SOY?		X	
	PASEO POR EL BOSQUE.		X	
HABILIDADES SOCIALES	¿A QUIÉN SALVARÍAS?	X		
	COLLAGE.	X		
	DIBUJANDO AL DICTADO		X	
	LA RUEDA DE LA VERDAD	X		
	EL REGALO DE L' ALEGRÍA.			X
EMPATÍA	EL OVILLO.	X		
	AUTORRETRATO		X	
	PANTALLAS DE PROYECCIÓN.			X
	EL TRUQUE SECRETO.			X
	UNA SITUACIÓN CONFLICTIVA.		X	
AUTOCONTROL	IRA, AGRESIVIDAD, AGRESIÓN	X		
	DEBATIENDO LA AGRESIÓN.	X		
	LA FUERZA DE LA IRA.	X		
	LA IRA.	X		
	EL INSULTO.	X		
	APRECIACIÓN.	X		
	TE APRECIO, ME APRECIAS.	X		
	EXPRESANDO CRÍTICAS DE FORMA ADECUADA.		X	
	LAS 3 R.		X	
	FRASES ASESINAS.		X	
	RELAJACIÓN.	X	X	X
	NOS RELAJAMOS.	X	X	X
	LECTURA DEL PENSAMIENTO.			X
	LA AGRESIÓN.			X
	UNA PELEA EN GRUPO.			X
	EL RECHAZO.			X
	OPUESTOS Y NEGOCIACIÓN.			X
	LA CAJA.			X
	¿PUEDES CONTROLAR LA FRUSTRACIÓN?			X
	LA RAZÓN.			X
EL SEMÁFORO.			X	

Activitats: ACTIVITATS 1º CICLE ESO				
SESSIÓ I: ANALITZAR ELS ASPECTES POSITIVS I NEGATIU D' UN CONFLICTE.				
-1 ACTIVITAT 1: Creació de grup : qui es qui?				
-2 ACTIVITAT 2: Què pot aportar un conflicte?				
SESSIÓ II: REFLEXIONAR SOBRE ELS EFECTES DE LA DISCRIMINACIÓ.				
-1 ACTIVITAT 3: Discriminació: "Taxi, taxi i"				
-2 ACTIVITAT 4: "Primera persona".				
SESSIÓ III: CONÈIXER ELS DISTINTS TIPUS DE RESPOSTA AL CONFLICTE.				
-1 ACTIVITAT 5: Com responem als conflictes?				
ACTIVITATS 2º CICLE ESO				
COMPETÈNCIA	ACTIVITAT	1ºTR	2ºTR	3ºTR
AUTOCONSCIÈNCIA	LA BALANÇA.	X		
	EL BINGO DELS SENTIMENTS.		X	
	EL FORMATGE.			
	ÈNS RECONEXEM.	X		
	BARÒMETRE DE VALORS.			X
AUTOMOTIVACIÓ	O...O	X		
	CARTA DEL MEU AMIC.		X	
	COM SÓC?		X	
	PASSEIG PEL BOSC.		X	
HABILITATS SOCIALS	A QUI SALVARIES?	X		
	COLLAGE.	X		
	DIBUIXANT AL DICTAT.		X	
	LA RODA DE LA VERITAT.	X		
	EL REGAL DE L'ALEGRIA.			X
EMPATIA	EL CABDELL.	X		
	AUTORETRAT.		X	
	PANTALLES DE PROJECCIÓ.			X
	LA BARATA SECRETA.			X
	UNA SITUACIÓ CONFLICTIVA.		X	
AUTOCONTROL	IRA, AGRESSIVITAT, AGRESSIÓ.	X		
	DEBATENT L'AGRESSIÓ.	X		
	LA FORÇA DE LA IRA.	X		
	LA IRA.	X		
	L'INSULT.	X		
	APRECIACIÓ.	X		
	T'APRECIE, M'APRECIES.	X		
	EXPRESSANT CRÍTQUES DE FORMA ADEQUADA.		X	
	LES 3 R.		X	
	FRASES ASSASSINES.		X	
	RELAXACIÓ.	X	X	X
	ÈNS RELAXEM.	X	X	X
	LECTURA DEL PENSAMENT.			X
	L'AGRESSIÓ.			X
	UNA BARALLA EN GRUP.			X
	EL REBUIG.			X
	OPOSATS Y NEGOCIACIÓ.			X
	LA CAIXA.			X
	POTS CONTROLAR LA FRUSTRACIÓ?			X
	LA RAÓ.			X
EL SEMÀFOR.			X	

ACTIVIDADES PARA BACHILLERATO				
Actividad	Responsables	Recursos	Metodología	Lugar
Detección de acoso	Tutores, orientador	Cuestionarios	Encuesta	Aula-Tutoría
Jóvenes y tú	Orientador	Bibliografía	Charla	Aula-tutoría
Drogodependencia	Dirección/Orientador	Los propios	Charla	Usos múltiples-tutoría
Igualdad de género	Tutor	Fichas de tutoría	Dramatizaciones Role playing	Aula-tutoría
Actitud en clase	Tutor	Fichas de tutoría	Dramatizaciones Role playing	Aula-Tutoría
Autoestima-autoconocimiento	Tutor	Fichas	Fichas, encuestas, preguntas abiertas	Aula-tutoría
¿Puedo decir no?	Tutor	Fichas tutoría	Dramatizaciones Role playing	Aula-tutoría
Conflicto-mediación	Tutores-Dirección-Jefe de estudios-Orientador	Fichas, bibliografía, cuestionarios, registros	Trabajos en equipos	Biblioteca, recreos, pasillos, tutorías
Habilidades de diálogo y comunicación	Tutores orientador	Fichas bibliografía	Cuestionarios-dramatizaciones	Aula-tutoría
Prevención de conductas disruptivas	Profesorado	Humanos: tutores profesores voluntarios y alumnos	Vigilancia y acompañamiento en las salidas	Pasillo-escaleras, salidas del centro

3.2.3.- TRATAMIENTO DE TEMAS TRANSVERSALES.

En el currículum de la Educación Secundaria aparece un nuevo concepto general que se denomina temas transversales y que tienen que impregnar toda la práctica educativa y estar presentes en las diferentes áreas. Su inclusión pretende paliar algunas necesidades sociales que hemos heredado de la cultura tradicional y tratar de transformarlos a través de una educación en valores.

Los temas transversales dentro del currículo son un conjunto de contenidos de enseñanza esencialmente actitudinales que deben entrar a formar parte en las actividades planteadas en todas las Áreas. Su incorporación supone formalizar una educación en valores y actitudes no de forma esporádica sino constante a lo largo de cada curso. Es importante ser conscientes que los valores no se pueden imponer de forma autoritaria, sino que son un cúmulo de actitudes autoimpuestas por la propia voluntad.

Los temas transversales suponen una oportunidad de globalizar la enseñanza y de realizar una verdadera programación interdisciplinar.

Estos temas tienen la ventaja, y a la vez el inconveniente, de que están a la orden del día en la sociedad: en las familias, en los medios de comunicación, con los amigos. La ventaja es que partimos de intereses cercanos al alumnado y el inconveniente puede ser las teorías implícitas que traigan de su contexto.

No sólo los alumnos se incorporan a la escuela con unas teorías implícitas sobre estos valores, también los profesores y personal de administración y servicios se relacionan con sus ideas sobre cada tema transversal. El conjunto de relaciones formales e informales que se dan entre los diferentes miembros de una comunidad educativa influyen sobre la vida diaria del centro y sobre los sujetos que coexisten.

ACTIVITATS PER A BATXILLERAT				
Activitat	Responsables	Recursos	Metodologia	Lloc
Detecció d'assetjament	Tutors, orientador	Qüestionaris	Enquesta	Aula-Tutoria
Joves i tu	Orientador	Bibliografia	Xarrada	Aula-tutoria
Drogodependència	Direcció/Orientador	Els propis	Xarrada	Usos múltiples-tutoria
Igualtat de gènere	Tutor	Fitxes de tutoria	Dramatitzacions Role playing	Aula-tutoria
Actitud en classe	Tutor	Fitxes de tutoria	Dramatitzacions Role playing	Aula-Tutoria
Autoestima- autoconeixement	Tutor	Fitxes	Fitxes, enquestes, preguntes obertes	Aula-tutoria
Puc dir no?	Tutor	Fitxes de tutoria	Dramatitzacions Role playing	Aula-tutoria
Conflicte-mediació	Tutors-Direcció-Cap d'estudis- Orientador	Fitxes, bibliografia, qüestionaris, registres	Treballs en equips	Biblioteca, esplais, corredors, tutories
Habilitats de diàleg i comunicació	Tutors - Orientador	Fitxes bibliografia	Qüestionaris- dramatitzacions	Aula-tutoria
Prevenició de conductes disruptives	Professorat	Humans: tutors professors, voluntaris i alumnes	Vigilància i acompanyament en les eixides	Corredors - escales, eixides del centre

3.2.3.- TRACTAMENT DE TEMES TRANSVERSALS.

En el currículum de l'Educació Secundària apareix un nou concepte general que es denomina temes transversals i que han d'impregnar tota la pràctica educativa i estar presents en les diferents àrees. La seua inclusió pretén pal·liar algunes necessitats socials que hem heretat de la cultura tradicional i tractar de transformar-los a través d'una educació en valors.

Els temes transversals dins del currículum són un conjunt de continguts d'ensenyament essencialment actitudinals que han d'entrar a formar part en les activitats plantejades en totes les Àrees. La seua incorporació suposa formalitzar una educació en valors i actituds no de forma esporàdica sinó constant al llarg de cada curs. És important ésser conscients que els valors no es poden imposar de forma autoritària, sinó que són un cúmul d'actituds autoimposades per la pròpia voluntat.

Els temes transversals suposen una oportunitat de globalitzar l'ensenyament i de realitzar una veritable programació interdisciplinària. Aquests temes tenen l'avantatge, i alhora l'inconvenient, que estan a l'ordre del dia en la societat: en les famílies, en els mitjans de comunicació, amb els amics. L'avantatge és que partim d'interessos propers a l'alumnat i l'inconvenient pot ser les teories implícites que porten del seu context.

No només els alumnes s'incorporen a l'escola amb unes teories implícites sobre aquests valors, també els professors i personal d'administració i serveis es relacionen amb les seues idees sobre cada tema transversal. El conjunt de relacions formals i informals que es donen entre els diferents membres d'una comunitat educativa influeixen sobre la vida diària del centre i sobre els subjectes que coexisteixen.

Por ello nuestro centro debe establecer su sistema de valores coherentes con el entorno en el que desarrolla su actividad educativa. Por ejemplo: justicia-solidaridad, libertad, igualdad, tolerancia-respeto, vida, paz, salud y responsabilidad.

Del catálogo de temas transversales propuestos destacamos como de especial importancia para la mejora de la convivencia los siguientes:

- 2 **Educación para la paz.** *"La creación de actividades que estimulen el diálogo como vía privilegiada en la resolución de conflictos entre personas o grupos sociales es un objetivo básico de la educación"*. En la escuela conviven muchas personas con intereses no siempre similares por lo que es un lugar idóneo para aprender actitudes básicas de convivencia: solidaridad, tolerancia, respeto a la diversidad y capacidad de diálogo y de participación social.
- 3 **Educación para la igualdad de oportunidades entre sexos.** La constitución española comienza con el derecho a la igualdad sin distinción de sexos, razas o creencias. Sin embargo, una parte de la sociedad sigue siendo machista, racista e intolerante, por lo que se hace imprescindible transmitir al alumnado este derecho de la humanidad. Las discriminaciones derivadas de la pertenencia a un determinado sexo es de tal envergadura social que justifica plenamente su entidad como tema propio. Las mujeres dejarán de estar marginadas en la medida en que todas las personas sean educadas para ello.
- 4 **Educación cívica y moral.** Es el eje referencial en torno al cual se articulan el resto de los temas transversales ya que sus dos dimensiones engloban el conjunto de los rasgos básicos del modelo de persona que participa activamente para solucionar los problemas sociales. La dimensión moral promueve el juicio ético acorde con unos valores democráticos, solidarios y participativos, y la cívica incide sobre estos mismos valores en el ámbito de la vida cotidiana.

En el IES Vega Baja, a partir del curso 2007-2008, será obligatoria la inclusión en la programación general anual del centro y en las programaciones didácticas de los departamentos el tratamiento de los tres temas transversales anteriores con la siguiente temporalización:

- 5 1ER TRIMESTRE: EDUCACIÓN PARA LA PAZ. Finalizando con la celebración del DÍA MUNDIAL DE LA PAZ (30 DE ENERO)
- 6 2º TRIMESTRE: EDUCACIÓN PARA LA IGUALDAD DE OPORTUNIDADES ENTRE AMBOS SEXOS .Finalizando con la celebración de: 8 de MARZO: DIA INTERNACIONAL DE LA MUJER y 21 de MARZO: DÍA INTERNACIONAL CONTRA LA DISCRIMINACIÓN RACIAL.
- 7 3ER TRIMESTRE: EDUCACIÓN MORAL Y CÍVICA.

Todos los departamentos presentarán una memoria de actividades en el claustro de comienzo de curso para el desarrollo de los temas propuestos, que deberá incorporarse a las correspondientes programaciones didácticas, con

Per això el nostre centre ha d'establir el seu sistema de valors coherents amb l'entorn en el qual desenvolupa la seua activitat educativa. Per exemple: justícia solidaritat, llibertat, igualtat, tolerància-respecte, vida, pau, salut i responsabilitat.

Del catàleg de temes transversals proposats destaquem com d'especial importància per a la millora de la convivència els següents:

- 1 **Educació per a la pau.** “La creació d'activitats que estimulen el diàleg com via privilegiada en la resolució de conflictes entre persones o grups socials és un objectiu bàsic de l'educació”. En l'escola conviuen moltes persones amb interessos no sempre similars pel que és un lloc idoni per a aprendre actituds bàsiques de convivència: solidaritat, tolerància, respecte a la diversitat i capacitat de diàleg i de participació social.
- 2 **Educació per a la igualtat d'oportunitats entre sexes.** La constitució espanyola comença amb el dret a la igualtat sense distinció de sexes, races o creences. No obstant això, una part de la societat segueix sent masclista, racista i intolerant, pel que es fa imprescindible transmetre a l'alumnat aquest dret de la humanitat. Les discriminacions derivades de la pertinença a un determinat sexe és de tal envergadura social que justifica plenament la seua entitat com tema propi. Les dones deixaran d'estar marginades en la mesura que totes les persones siguin educades per a això.
- 3 **Educació cívica i moral.** És l'eix referencial entorn del que s'articulen la resta dels temes transversals ja que les seues dues dimensions engloben el conjunt dels trets bàsics del model de persona que participa activament per a solucionar els problemes socials. La dimensió moral promou el judici ètic d'acord amb uns valors democràtics, solidaris i participatius, i la cívica incideix sobre aquests mateixos valors en l'àmbit de la vida quotidiana.

En l'IES Vega Baja, a partir del curs 2007-2008, serà obligatòria la inclusió en la programació general anual del centre i en les programacions didàctiques dels departaments el tractament dels tres temes transversals anteriors amb la següent temporalització:

1r TRIMESTRE: EDUCACIÓ PER A LA PAU. Finalitzant amb la celebració del DIA MUNDIAL DE LA PAU (30 DE GENER)

2n TRIMESTRE: EDUCACIÓ PER A LA IGUALTAT D'OPORTUNITATS ENTRE SEXES. Finalitzant amb la celebració de 8 de MARÇ: DIA INTERNACIONAL DE LA DONA i 21 de MARÇ: DIA INTERNACIONAL CONTRA LA DISCRIMINACIÓ RACIAL.

3r TRIMESTRE: EDUCACIÓ MORAL I CÍVICA.

Tots els departaments presentaran una memòria d'activitats en el claustre de començament de curs per al desenvolupament dels temes proposats, que haurà d'incorporar-se a les corresponents programacions didàctiques, amb .

independencia del tratamiento de otros temas transversales que no debemos olvidar (educación para la salud, educación medioambiental, etc...). En ese mismo claustro se decidirán las acciones colectivas de centro.

3.2.4.- INMIGRACIÓN. PLAN DE ACOGIDA.

Debemos partir de que la inmigración es una realidad cada vez mayor en nuestro entorno, y que esto determina que los centros educativos tengamos que abordar este hecho de forma organizada. En la actualidad en nuestro IES estamos hablando de niveles entorno al 10 % de alumnos inmigrantes.

Hay que partir de que la escolarización del alumnado inmigrante exige desde el principio atención específica, bien por el desconocimiento del idioma, bien por su escasa escolarización anterior, por su bajo nivel socioeconómico en general, o por su desorientación y diferencias culturales, etc...

Desde nuestro IES nos proponemos abordar este tema desde varias perspectivas:

- En primer lugar evitar los guetos (concentración de alumnos en determinadas aulas o centros). Para ello renovaremos nuestra propuesta, ante el Consejo Escolar Municipal, de que la escolarización de estos alumnos sea controlada por la Comisión Municipal de Escolarización, siguiendo criterios de distribución equitativa entre todos los centros de la localidad públicos y subvencionados.
- La escolarización con garantías de éxito de este alumnado requiere de un **Plan de Acogida Municipal**, por ello instaremos a las autoridades locales para la elaboración del mismo. Las instituciones locales tienen un papel importante para favorecer la acogida de este alumnado contratando educadores auxiliares, intérpretes, educadores socioculturales, trabajadores sociales, mediadores culturales, etc... La creación de Centros de Acogida en la localidad, con aulas específicas, donde los objetivos fundamentales sean: proporcionar competencias lingüística e información suficiente para permitir una inserción adecuada al medio escolar ordinario y facilitar su integración social. Tras la permanencia en estas aulas, durante un período máximo de 3 meses, el alumnado se incorporaría a sus respectivos centros.
- La elaboración del **Plan de Acogida de Centro**. Borrador que presentaremos al Claustro de Profesores y Consejo Escolar durante el mes de junio de 2007.
- Profesorado.
  - Creación del tutor de inmigrantes.
  - Atención especial al profesorado con docencia directa con alumnos inmigrantes, con las siguientes acciones: facilitarles el material de trabajo y horario de atención.
  - Acciones formativas de diferente duración, dirigidas a todos los profesores, al menos, en los siguientes aspectos: educación intercultural, didáctica del castellano para extranjeros, metodologías específicas de atención a la diversidad y tratamiento del interculturalismo desde la transversalidad.

independència del tractament d'altres temes transversals que no hem d'oblidar (educació per a la salut, educació mediambiental, etc...). En aqueix mateix claustre es decidiran les accions col·lectives de centre.

3.2.4.- IMMIGRACIÓ. PLA D'ACOLLIDA.

Hem de partir que la immigració és una realitat cada vegada major en el nostre entorn, i que açò determina que els centres educatius hàgem d'abordar aquest fet de forma organitzada. En l'actualitat en el nostre IES estem parlant de nivells entorn al 10 % d'alumnes immigrants.

Cal partir que l'escolarització de l'alumnat immigrant exigeix des del principi atenció específica, bé pel desconeixement de l'idioma, bé per la seua escassa escolarització anterior, pel seu baix nivell socioeconòmic en general, o per la seua desorientació i diferències culturals, etc...

Des del nostre IES ens proposem abordar aquest tema des de diverses perspectives:

- En primer lloc evitar els guetos (concentració d'alumnes en determinades aules o centres). Per a això renovarem la nostra proposta, davant el Consell Escolar Municipal, que l'escolarització d'aquests alumnes siga controlada per la Comissió Municipal d'Escolarització, seguint criteris de distribució equitativa entre tots els centres de la localitat públics i subvencionats.
- L'escolarització amb garanties d'èxit d'aquest alumnat requereix d'un **Pla d'Acollida Municipal**, per això instarem les autoritats locals per a la seua elaboració. Les institucions locals tenen un paper important per a afavorir l'acollida d'aquest alumnat contractant educadors auxiliars, intèrprets, educadors socioculturals, treballadors socials, mediadors culturals, etc... La creació de Centres d'Acollida en la localitat, amb aules específiques, on els objectius fonamentals siguin: proporcionar competències lingüística i informació suficient per a permetre una inserció adequada al mitjà escolar ordinari facilitar la seua integració social. Després de la permanència en aquestes aules, durant un període màxim de 3 mesos, l'alumnat s'incorporaria als seus respectius centres.
- L'elaboració del **Pla d'Acollida de Centre**. Esborrany que presentarem al Claustre de Professors i Consell Escolar durant el mes de juny de 2007
- Professorat.
  - Creació del tutor d'immigrants.
  - Atenció especial al professorat amb docència directa amb alumnes immigrants, amb les següents accions: facilitar-los el material de treball i horari d'atenció.
  - Accions formatives de diferent durada, dirigides a tots els professors, almenys, en els següents aspectes:educació intercultural, didàctica del castellà per a estrangers metodologies específiques d'atenció a la diversitat i tractament de l'interculturalisme des de la transversalitat.

- Organización de las clases de castellano para extranjeros. Con la coordinación de la jefatura de estudios y el departamento de orientación, siguiendo las directrices del Plan de Acogida, programaremos clases de castellano atendiendo tanto a las necesidades del alumnado como a las posibilidades horarias del centro. Solicitud de Compensatoria.
- Organización de una feria multicultural durante el segundo trimestre.

3.2.5.- TRATAMIENTO DEL ABSENTISMO ESCOLAR.

El abandono del sistema educativo a edades tempranas, es uno de los factores detonantes de problemas de convivencia de nuestros jóvenes. Desde nuestro centro pondremos en marcha diversas actuaciones para el control del absentismo y en la medida de lo posible su corrección:

- Participación activa en el Programa Municipal de Absentismo Escolar (*figura como anexo I*).
- Creación del tutor de alumnos absentistas.
- Control de la asistencia a clase. Para ello continuaremos con la utilización del SGD, como sistema de control del alumnado y comunicación a los padres de las principales incidencias del alumnado: retrasos, faltas a clase, amonestaciones y expulsiones.

3.2.6.- PROGRAMAS DE ATENCIÓN A LA DIVERSIDAD.

Consideramos que las medidas de atención a la diversidad son de vital importancia para la mejora de la calidad educativa y especialmente para la convivencia en las aulas. La atención correcta a cada alumno supone la eliminación de una fuente de conflictos. Por ello, desde nuestro instituto coordinaremos la adecuada programación del Plan de actuación para la atención a la diversidad del alumnado, contemplando los siguientes apartados:

- Concreción del currículo.
- Adaptaciones curriculares individuales significativas (ACIS). Siguiendo el siguiente programa:
  - Recogida información de los centros de procedencia y SPEs.
  - Evaluación previa. Valoración de posibles casos no detectados.
  - Evaluación psicopedagógica.
  - Programación de las diferentes áreas o materias. Programa de Evaluación.
- Organización de la opcionalidad (ver Proyecto Curricular).
- Organización de las actividades de refuerzo y desdoble. Desdoblamiento de grupos más numerosos, o con mayor incidencia de alumnos con problemas.
- Medidas educativas complementarias para el alumnado repetidor.
- Programa de Diversificación Curricular.
- Programa de Adaptación Curricular en grupo.
- Evaluación psicopedagógica.
- La orientación educativa, psicopedagógica y profesional.

- Organització de les classes de castellà per a estrangers. Amb la coordinació de la prefectura d'estudis i el departament d'orientació, seguint les directrius del Pla d'Acollida, programarem classes de castellà atenent tant a les necessitats de l'alumnat com a les possibilitats horàries del centre. Sol·licitud de Compensatòria.
- Organització d'una fira multicultural durant el segon trimestre.

3.2.5.- TRACTAMENT DE L'ABSENTISME ESCOLAR.

L'abandó del sistema educatiu a edats primerenques, és un dels factors detonants de problemes de convivència dels nostres joves. Des del nostre centre engegarem diverses actuacions per al control de l'absentisme i en la mesura del possible la seua correcció:

- Participació activa en el Programa Municipal d'Absentisme Escolar (figura com annex I).
- Creació del tutor d'alumnes absentistes.
- Control de l'assistència a classe. Per a això continuarem amb la utilització de l'SGD, com sistema de control de l'alumnat i comunicació als pares de les principals incidències de l'alumnat: retards, faltes a classe, amonestacions i expulsions.

3.2.6.- PROGRAMES D'ATENCIÓ A LA DIVERSITAT.

Considerem que les mesures d'atenció a la diversitat són de vital importància per a la millora de la qualitat educativa i especialment per a la convivència en les aules. L'atenció correcta a cada alumne suposa l'eliminació d'una font de conflictes. Per això, des del nostre institut coordinarem l'adequada programació del Pla d'actuació per a l'atenció a la diversitat de l'alumnat, contemplant els següents apartats:

- Concreció del currículum.
- Adaptacions curriculars individuals significatives (ACIS). Seguint el següent programa:
  - Arreplegada informació dels centres de procedència i SPEs.
  - Avaluació prèvia. Valoració de possibles casos no detectats.
  - Avaluació psicopedagògica.
  - Programació de les diferents àrees o matèries. Programa d'Avaluació.
- Organització de la opcionalitat(veure Projecte Curricular).
- Organització de les activitats de reforç i desdoblament. Desdoblament de grups més nombrosos, o amb major incidència d'alumnes amb problemes.
- Mesures educatives complementàries per a l'alumnat repetidor.
- Programa de Diversificació Curricular.
- Programa d'Adaptació Curricular en grup.
- Avaluació psicopedagògica. L'orientació educativa, psicopedagògica i professional.

3.2.7.- MEDIDAS ORGANIZATIVAS DE GRUPOS.

La correcta configuración de los grupos de clase, contribuye en gran medida a la eliminación de posibles elementos de conflicto. Por ello los criterios a tener en cuenta a la hora de elaborar los grupos de clase serán:

- Distribución homogénea del número de alumnos por grupo.
- Distribución equitativa de sexos.
- Distribución equitativa de alumnos repetidores. Para ello, si fuese necesario se estudiaría la solicitud de materias optativas del alumno.
- Distribución equitativa de alumnos con NEEs.
- Distribución equitativa de alumnos de compensatoria.
- Agrupamiento flexible. Posibilidad de cambio de grupo de los alumnos, si la junta de evaluación lo cree adecuado, previo informe del departamento de orientación, con el objetivo de eliminar la conflictividad en el aula.

3.3.- MEDIDAS DE PREVENCIÓN EN LOS SUPUESTOS DE ACOSO ENTRE IGUALES.

La situación de alarma social que vivimos en los últimos tiempos hace aún más complejo abordar sosegadamente el maltrato escolar. La sensibilidad que está despertando el tema en los medios de comunicación, ha puesto en boca de todos una problemática que experimentamos directamente los miembros de la comunidad educativa.

La finalidad de este documento es proporcionar una orientación que facilite la intervención ante posibles casos de maltrato entre iguales que puedan detectarse entre el alumnado de su centro. No aspiramos a ofrecer una clave para solucionar o evitar el acoso escolar, pero sí a registrar y documentar por escrito todo caso sospechoso de maltrato entre iguales.

El propósito es contribuir a la mejora de la vida en nuestros centros, cuidando especialmente el respeto a la integridad física y dignidad moral que merecen los miembros de la comunidad educativa. La prioridad debe ser siempre ofrecer un apoyo firme a la víctima desde el equipo del centro, estableciendo para ello una comunicación directa e inmediata con las familias de los implicados o afectados y aplicando las medidas de protección que estén en su mano.

La observación, indagación y reflexión son los pilares que nos servirán para revisar de manera sistemática la salud de las relaciones entre los alumnos, los principios que la orientan, y ajustar así las repuestas a la gravedad de los problemas de convivencia que se presenten. Nos informaremos, observaremos y comprobaremos nuestras hipótesis.

Es importante tener presente a la hora de analizar nuestra realidad más cercana las características que definen estas situaciones. Identificar el acoso sistemático a un alumno, y distinguirlo de episodios puntuales de violencia o problemas de convivencia escolar nos facilitará su tratamiento y atención. Con este ánimo proponemos una plantilla en la que recoger información útil para catalogar y ordenar los incidentes de manera que permita a la inspección educativa y a los centros discriminar los casos más apremiantes de las faltas de disciplina corrientes.

3.2.7.- MESURES ORGANITZATIVES DE GRUPS.

La correcta configuració dels grups de classe, contribueix en gran mesura a l'eliminació de possibles elements de conflicte. Per això els criteris a tenir en compte a l'hora d'elaborar els grups de classe seran:

- Distribució homogènia del nombre d'alumnes per grup.
- Distribució equitativa de sexes.
- Distribució equitativa d'alumnes repetidors. Per a això, si fóra necessari s'estudiaria la sol·licitud de matèries optatives de l'alumne.
- Distribució equitativa d'alumnes amb NEEs.
- Distribució equitativa d'alumnes de compensatòria.
- Agrupament flexible. Possibilitat de canvi de grup dels alumnes, si la junta d'avaluació ho creu adequat, previ informe del departament d'orientació, amb l'objectiu d'eliminar la conflictivitat en l'aula.

3.3.- MESURES DE PREVENCIÓ EN ELS SUPÒSITS D'ASSETJAMENT ENTRE IGUALS.

La situació d'alarma social que vivim en els últims temps fa encara més complex abordar assossegadament el maltractament escolar. La sensibilitat que està despertant el tema en els mitjans de comunicació, ha posat en boca de tots una problemàtica que vam experimentar directament els membres de la comunitat educativa.

La finalitat d'aquest document és proporcionar una orientació que facilite la intervenció davant possibles casos de maltractament entre iguals que puguin detectar-se entre l'alumnat del seu centre. No aspirem a oferir una clau per a solucionar o evitar l'assetjament escolar, però sí a registrar i documentar per escrit tot cas sospitós de maltractament entre iguals.

El propòsit és contribuir a la millora de la vida en els nostres centres, cuidant especialment el respecte a la integritat física i dignitat moral que mereixen els membres de la comunitat educativa. La prioritat ha de ser sempre oferir un suport ferm a la víctima des de l'equip del centre, establint per a això una comunicació directa i immediata amb les famílies dels implicats o afectats i aplicant les mesures de protecció que estiguen en la seua mà.

L'observació, indagació i reflexió són els pilars que ens serviran per a revisar de manera sistemàtica la salut de les relacions entre els alumnes, els principis que l'orienten, i ajustar així les respostes a la gravetat dels problemes de convivència que es presenten. Ens informarem, observarem i comprovarem les nostres hipòtesis.

És important tenir present a l'hora d'analitzar la nostra realitat més propera les característiques que defineixen aquestes situacions. Identificar l'assetjament sistemàtic a un alumne, i distingir-lo d'episodis puntuals de violència o problemes de convivència escolar ens facilitarà el seu tractament i atenció. Amb aquest ànim proposem una plantilla en la qual arregar informació útil per a catalogar i ordenar els incidents de manera que permeti a la inspecció educativa i als centres discriminar els casos més urgents de les faltes de disciplina corrents.

Principios irrenunciables deben ser la transparencia y el rigor en la adopción de medidas y en su documentación. Todas las partes involucradas deben ser informadas puntualmente cuando se tenga constancia de los hechos: familias, y, si el caso lo requiere, inspección educativa, policía o servicios médicos, pasos de los que procuraremos dejar constancia documental. La intervención sobre los protagonistas, víctimas, agresores o testigos, ha de ser inmediata, estricta y documentada.

La recogida de información merece especial esmero. Queremos mencionar explícitamente la necesidad de respetar el principio de confidencialidad que, al igual que en otras intervenciones educativas, debe guiar nuestra intervención en los casos que se puedan plantear.

La detección:

Es un punto fundamental y complicado, ya que las agresiones no suelen ocurrir en presencia de adultos. Por este motivo, si albergamos sospechas podemos dirigir nuestra atención sobre algunas conductas e indicios, aunque huelga decir que no debemos obsesionarnos. Pistas que nos pueden ayudar son:

- Es infringido en su mayoría por chicos; son principalmente agresiones físicas. Las chicas recurren generalmente al maltrato de tipo social.
- Abucheos repetidos en clase contra determinados alumnos/as.
- Especialmente vulnerables son aquellos diferentes por su forma de ser, aspecto físico, nacionalidad, etnia, etc.
- Cambios de ánimo repentinos: tristeza, aislamiento social,...
- Comportamientos no habituales.
- Ausencias injustificadas a clase.
- Excesiva melancolía y soledad.
- Evita encuentros con compañeros: busca el arropo del profesor al salir de clase, llega habitualmente tarde a clase.
- Deja de relacionarse con su grupo habitual de amigos en el centro.
- Empeora su rendimiento académico sin motivo aparente.
- Se le margina cuando hay trabajos en grupo.
- Falta de participación en las salidas de grupo.
- No participa de actividades extraescolares.
- Tiene pocas relaciones con otros alumnos en los pasillos, el patio, etc.
- Pintadas en las paredes y aseos: cuáles son los nombres más habituales.
- Evidencias físicas de violencia sin explicación.
- Inquirir si pasa mucho tiempo en casa y evita salir a la calle.
- Prestaremos especial atención a posibles indicios como:
  - Cuando un chico/a increpa a un compañero/a, se burla de su aspecto, le pone mote y se excusa diciendo que es un juego o en la debilidad del otro.
  - Cuando los chicos/as más fuertes usan a otros compañeros/as para afirmarse ante la clase.

Principis irrenunciables han de ser la transparència i el rigor en l'adopció de mesures i en la seua documentació. Totes les parts involucrades han de ser informades puntualment quan es tinga constància dels fets: famílies, i, si el cas ho requereix, inspecció educativa, policia o serveis mèdics, passos dels quals procurarem deixar constància documental. La intervenció sobre els protagonistes, víctimes, agressors o testimonis, ha de ser immediata, estricta i documentada.

La recollida d'informació mereix especial cura. Volem esmentar explícitament la necessitat de respectar el principi de confidencialitat que, igual que en altres intervencions educatives, ha de guiar la nostra intervenció en els casos que es puguen plantejar.

La detecció:

És un punt fonamental i complicat, ja que les agressions no solen ocórrer en presència d'adults. Per aquest motiu, si alberguem sospites podem dirigir la nostra atenció sobre algunes conductes i indicis, encara que vaga dir que no hem d'obsessionar-nos. Pistes que ens poden ajudar són:

- És infringit en la seua majoria per xics; són principalment agressions físiques. Les xiques recorren generalment al maltractament de tipus social.
- Esbroncs repetits en classe contra determinat alumnat.
- Especialment vulnerables són aquells diferents per la seua forma de ser, aspecte físic, nacionalitat, ètnia, etc.
- Canvis d'ànim sobtats: tristesa, aïllament social,...
- Comportaments no habituals.
- Absències injustificades a classe.
- Excessiva malenconia i solitud.
- Evita trobades amb companys: busca el recolçament del professor a l'eixir de classe, arriba habitualment tard a classe.
- Deixa de relacionar-se amb el seu grup habitual d'amics en el centre.
- Empitjora el seu rendiment acadèmic sense motiu aparent.
- Se li margina quan hi ha treballs en grup.
- Falta de participació en les eixides de grup.
- No participa d'activitats extraescolars.
- Té poques relacions amb altres alumnes en els passadissos, el pati, etc.
- Pintades en les parets i lavabos: quins són els noms més habituals.
- Evidències físiques de violència sense explicació.
- Inquirir si passa molt temps a casa i evita eixir al carrer.
- Prestarem especial atenció a possibles indicis com:
  - Quan un xic/a increpa a un company/a, es burla del seu aspecte, li posa malnoms i s'excusa dient que és un joc o en la debilitat de l'altre.
  - Quan els xics/es més forts usen a altres companys/es per a afirmar-se davant la classe.

- Observar cómo son sus relaciones y trato fuera del aula, en lugares menos frecuentados por adultos: patios, vestuarios, rincones pasillos, entre clases, en actividades extraescolares...
- Es importante que no sólo nos fijemos en aquellos alumnos más "ruidosos". A veces detrás de un alumno silencioso y con una conducta ejemplar esconden un niño que sufre.
- Prestar atención, sin alarmismo, a los niños débiles, tímidos, inseguros, ansiosos, con pocos amigos y dificultades para hacerlos; a lo que sumamos diferencias étnicas, sociales, físicas (dificultades en el habla, color piel/pelo, gafas)

Debemos tener en cuenta que existen tipos de maltrato tan hirientes como el físico pero que ocurren de forma más velada e inadvertida. Hablamos de vejaciones sociales y verbales que provocan un desgaste psicológico muy grave en las víctimas.

Pautas de intervención:

Como principios generales, es esencial intervenir del siguiente modo:

- Escuchar a los padres que nos cuentan que han detectado un posible caso de acoso escolar.
- Contrastar lo que han relatado los padres con otros posibles indicios que se hayan percibido en el centro por leves que parezcan (recordemos que la intimidación se da en momentos y lugares invisibles a los docentes, o el agresor se limita recordar sutilmente a la víctima su sumisión: miradas, sonrisas, notas que circulan por clase, burlas, etc.
- Explicar claramente a las familias todos los pasos que se van a dar desde el centro; qué tipo de acciones se van a promover para darle fin y cómo se va a comprobar que dan resultado.
- De ser preciso, incrementar la supervisión de los lugares donde se da el acoso.
- Evitar que queden solos la víctima y el/los presuntos agresores/as, para evitar cualquier otro acoso o represalia.
- Deslegitimar ante el grupo estas acciones para evitar que la actitud del agresor logre su apoyo: charlas, talleres, etc.
- Implicar a los padres de los alumnos acosadores haciéndoles ver, más allá de las medidas disciplinarias, que es bueno para los alumnos que se reeduquen estas actitudes para que su futura vida social sea plena y basada en valores democráticos.

Medidas provisionales de urgencia:

Sugerimos unas pautas de actuación y unos consejos que mejoren la coordinación y eficacia de nuestros recursos. Planteamos actuaciones urgentes que partan de cada uno de los miembros de la comunidad educativa que tenga conocimiento de un caso para que lo comunique a la instancia correspondiente, con garantía de confidencialidad e inmediatez. Por otro lado, que el incidente

- Observar com són les seues relacions i tracte fora de l'aula, en llocs menys freqüentats per adults: patis, vestuaris, racons passadissos, entre classes, en activitats extraescolars...
- És important que no només ens fixem en aquells alumnes més "sorollosos". De vegades darrere d'un alumne silenciós i amb una conducta exemplar amaguen un xiquet que pateix.
- Fer atenció, sense alarmisme, als xiquets febles, tímids, insegurs, ansiosos, amb pocs amics i dificultats per a fer-los; al que sumim diferències ètniques, socials, físiques (dificultats en el parla, color pell/pèl, ulleres)

Hem de tenir en compte que existeixen tipus de maltractament tan feridors com el físic però que ocorren de forma més vetlada i distreta. Parlem de vexacions socials i verbals que provoquen un desgast psicològic molt greu en les víctimes.

Pautes d'intervenció:

Com principis generals, és essencial intervenir de la següent manera:

- Escoltar els pares que ens conten que han detectat un possible cas d'assetjament escolar.
- Contrastar el que han relatat els pares amb altres possibles indicis que s'hagen percebut en el centre per lleus que semblen (recordem que la intimidació es dona en moments i llocs invisibles als docents, o l'agressor es limita recordar subtilment a la víctima la seua submissió: mirades, somriures, notes que circulen per classe, burles, etc.
- Explicar clarament a les famílies tots els passos que es van a donar des del centre; quin tipus d'accions es van a promoure per a donar-li fi i com es va a comprovar que donen resultat.
- De ser necessari, incrementar la supervisió dels llocs on es dona l'assetjament.
- Evitar que queden sols la víctima i el/els presumptes agressors/es, per a evitar qualsevol altre assetjament o represàlia.
- Deslegitimar davant el grup aquestes accions per a evitar que l'actitud de l'agressor assolisca el seu suport: xarrades, tallers, etc.
- Implicar els pares dels alumnes assetjadors fent-los veure, més enllà de les mesures disciplinàries, que és bo per als alumnes que es reeduquen aquestes actituds perquè la seua futura vida social siga plena i basada en valors democràtics.

Mesures provisionals d'urgència:

Suggerim unes pautes d'actuació i uns consells que milloren la coordinació i eficàcia dels nostres recursos. Plantegem actuacions urgents que partisen de cadascun dels membres de la comunitat educativa que tinga coneixement d'un cas perquè ho comuniqui a la instància corresponent, amb garantia de confidencialitat i immediatesa. D'altra banda, que l'incident

ocurriese fuera de las instalaciones del centro no debe ser óbice para que, si se tiene conocimiento del mismo, no se tomen las medidas protectoras que estén al alcance del equipo directivo o lo ponga en conocimiento de las instancias oportunas.

Para proteger a la persona agredida y/o evitar las agresiones:

- Medidas que garanticen la inmediata seguridad del alumno o alumna agredida: (incremento de medidas de vigilancia, reorganización de los horarios del profesorado para la atención específica del alumnado afectado, intervención de mediadores, cambio de grupo,...)
- Medidas disciplinarias cautelares dirigidas al alumnado agresor; en función de la gravedad de los hechos se aplicará lo establecido en el RRI.
- Si la demanda no procede de la familia, el tutor/a, previo conocimiento del equipo directivo, mediante entrevista, pondrá el caso en conocimiento de las familias del alumnado implicado, aportando información sobre la situación y sobre las medidas que se estén adoptando.

Desde la Dirección del centro se emitirán los informes que registren la información y las medidas adoptadas.

Conocido el caso por el profesor tutor del alumno u orientador, y puesto en conocimiento de la dirección del centro:

- Elaboraremos un pronóstico inicial (tutor, jefe de estudios, y orientador) que recoja información relativa a: la generalización, la continuidad y la gravedad de la agresión.
- La primera valoración, de carácter urgente, acerca de la existencia o no de acoso.
- Se confirme o no, la situación será comunicada a la familia del alumno.
- Las primeras medidas serán de apoyo directo a la víctima, establecimiento de mecanismos de control, aplicación RRI
- Puesta en conocimiento y denuncia en las instancias correspondientes.
- Comunicación de la situación: familias de los implicados, C. Convivencia, profesores del alumno, inspector de zona.
- Todas las acciones emprendidas han de recogerse en un informe.

Hay que informar a las familias del alumnado implicado de las medidas de carácter individual adoptadas con los alumnos/as afectados, así como las medidas de carácter organizativo y preventivo propuestas para el grupo, nivel y/o Centro Educativo.

Recogida de información:

- Entrevista con niños/as afectados/as (víctima/s, agresor/es), con sus familias, posibles alumnos/as testigos, y miembros del centro que puedan colaborar en la protección o apoyo a la víctima.
- Análisis de la información obtenida por el equipo de profesores del alumno y el orientador: posibilidad de recabar nueva información y aportar ideas sobre las líneas de actuación a seguir con el caso: tiempos, espacios, personas de riesgo, reparto de responsabilidades en función de los recursos, etc.

ocorreguera fora de les instal·lacions del centre no ha de ser obstacle perquè, si se'n té coneixement, no es prenguen les mesures protectores que estiguen a l'abast de l'equip directiu o ho pose en coneixement de les instàncies oportunes.

Per a protegir a la persona agredida i/o evitar les agressions:

- Mesures que garantisquen la immediata seguretat de l'alumne o alumna agredida: (increment de mesures de vigilància, reorganització dels horaris del professorat per a l'atenció específica de l'alumnat afectat, intervenció de mediadors, canvi de grup,...)
- Mesures disciplinàries cautelars dirigides a l'alumnat agressor; en funció de la gravetat dels fets s'aplicarà l'establert en el RRI.
- Si la demanda no procedeix de la família, el tutor/a, previ coneixement de l'equip directiu, mitjançant entrevista, posarà el cas en coneixement de les famílies de l'alumnat implicat, aportant informació sobre la situació i sobre les mesures que s'estiguen adoptant.

Des de la Direcció del centre s'emetrà els informes que registren la informació i les mesures adoptades.

Conegut el cas pel professor tutor de l'alumne o orientador, i lloc en coneixement de l'adreça del centre:

- Elaborarem un pronòstic inicial (tutor, cap d'estudis, i orientador) que arreplegue informació relativa a: la generalització, la continuïtat i la gravetat de l'agressió.
- La primera valoració, de caràcter urgent, sobre l'existència o no d'assetjament.
- Es confirme o no, la situació serà comunicada a la família de l'alumne.
- Les primeres mesures seran de suport directe a la víctima, establiment de mecanismes de control, aplicació RRI
- Posada en coneixement i denúncia en les instàncies corresponents.
- Comunicació de la situació: famílies dels implicats, C. Convivència, professors de l'alumne, inspector de zona.
- Totes les accions empreses han d'arreplegar-se en un informe.

Cal informar a les famílies de l'alumnat implicat de les mesures de caràcter individual adoptades amb l'alumnat afectats, així com les mesures de caràcter organitzatiu i preventiu proposades per al grup, nivell i/o Centre Educatiu.

Recollida d'informació:

- Entrevista amb xiquets/es afectats/des (víctima/es, agressor/es), amb les seues famílies, possibles alumnes/as testimonis, i membres del centre que puguen col·laborar en la protecció o suport a la víctima.
- Anàlisi de la informació obtinguda per l'equip de professors de l'alumne i l'orientador: possibilitat de recaptar nova informació i aportar idees sobre les línies d'actuació a seguir amb el cas: temps, espais, persones de risc, repartiment de responsabilitats en funció dels recursos, etc.

- Triangular la información recogida; se trata de buscar puntos de encuentro, coincidencias, y las divergencias entre las diversas fuentes de información. A partir de toda la información obtenida, el Centro tratará de establecer si hay indicios de maltrato entre iguales así como el tipo y la gravedad del mismo. Puede recurrirse a las características y tipo de maltrato que se definen en las plantillas de recogida de información.

Medidas para la prevención y el tratamiento individualizado de los alumnos/as en conflicto:

- Detección por el tutor/a, a través de la información obtenida en las sesiones de tutoría y en las juntas de evaluación, de los alumnos/as que puedan encontrarse en situación de posible maltrato.
- Comunicación a las familias del alumnado implicado sobre las medidas educativas adoptadas.
- Derivar al orientador/a del centro, aquellos casos de alumnos/as que según los equipos docentes de aula, puedan estar sufriendo o puedan sufrir previsiblemente algún tipo de maltrato escolar.

Figuran como anexos II a este programa los modelos de recogida de información previstos en el PREVI,

- modelo de recogida de datos de tutor/profesor/orientador
- modelo de entrevista profesor/tutor/orientador con víctima
- recogida de datos del profesor/tutor/orientador a la familia

4. OBJETIVOS.

Para desarrollar el plan de convivencia en el IES Vega Baja nos hemos basado en los siguientes principios u objetivos generales:

1. La elaboración del Plan de Convivencia es el resultado de un consenso e implicación de todos los sectores que formamos la comunidad educativa.
2. Las normas legales que regulan este plan son DECRETO 246/1991, DECRETO 233/1997, ORDEN DE 4 DE OCTUBRE DE 2005, ORDEN DE 25 DE NOVIEMBRE DE 2005 Y ORDEN DE 31 DE MARZO DE 2006.
3. No consideramos los aspectos de convivencia sólo como aspectos organizativos sino como contenidos a desarrollar en la formación del alumno. Se debe tener en cuenta la convivencia y la participación como parte del aprendizaje.
4. No consideramos la convivencia como una mera aplicación de medidas disciplinarias, sino como un fin educativo a trabajar. La convivencia es un objetivo formativo en si mismo y fundamental de todo el proceso de aprendizaje. Para conseguir una buena convivencia en el centro y para lograr un clima participativo y democrático, es necesario potenciar estas conductas. Para ello se fomenta la participación a través de los órganos de representación de todos los sectores de la comunidad y la creación de la Comisión de Convivencia de Grupo.

- Triangular la informació arreplegada; es tracta de cercar punts de trobada coincidències, i les divergències entre les diverses fonts d'informació. A partir de tota la informació obtinguda, el Centre tractarà d'establir si hi ha indicis de maltractament entre iguals així com el tipus i la gravetat del mateix. Pot recórrer-se a les característiques i tipus de maltractament que es defineixen en les plantilles de recollida d'informació.

Mesures per a la prevenció i el tractament individualitzat de l'alumnat en conflicte:

- Detecció pel tutor/a, a través de la informació obtinguda en les sessions de tutoria i en les juntes d'avaluació, dels alumnes/as que puguen trobar-se en situació de possible maltractament.
- Comunicació a les famílies de l'alumnat implicat sobre les mesures educatives adoptades.
- Derivar a l'orientador/a del centre, aquells casos d'alumnes que segons els equips docents d'aula, puguen estar patint o puguen patir previsiblement algun tipus de maltractament escolar.

Figuren com annexos II a aquest programa els models de recollida d'informació previstos en el PREVI,

- model de recollida de dades de tutor/professor/orientador
- model d'entrevista professor/tutor/orientador amb víctima
- arreplegada de dades del professor/tutor/orientador a la família

4. OBJECTIUS.

Per a desenvolupar el pla de convivència en l'IES Vega Baja ens hem basat en els següents principis o objectius generals:

1. L'elaboració del Pla de Convivència és el resultat d'un consens i implicació de tots els sectors que formem la comunitat educativa.
2. Les normes legals que regulen aquest pla són DECRET 246/1991, DECRET 233/1997, ORDRE DE 4 D'OCTUBRE DE 2005, ORDRE DE 25 DE NOVEMBRE DE 2005 I ORDRE DE 31 DE MARÇ DE 2006
3. No considerem els aspectes de convivència només com aspectes organitzatius sinó com continguts a desenvolupar en la formació de l'alumne. S'ha de tenir en compte la convivència i la participació com art de l'aprenentatge.
4. No considerem la convivència com una mera aplicació de mesures disciplinàries, sinó com una fi educativa a treballar. La convivència és un objectiu formatiu en si mateix i fonamental de tot el procés d'aprenentatge Per a aconseguir una bona convivència en el centre i per a assolir un clima participatiu i democràtic, és necessari potenciar aquestes conductes. Per a això es fomenta la participació a través dels òrgans de representació de tots els sectors de la comunitat i la creació de la Comissió de Convivència de Grup.

5. El conflicto es inherente a la vida en común de las personas. Es algo normal en toda sociedad libre y democrática. Debe entenderse como algo positivo para desarrollar la labor educativa y, sobre todo, servir como medio de aprendizaje en la búsqueda de soluciones democráticas, dialogadas y pacíficas, manteniendo la armonía entre las personas. Por ello fomentaremos la resolución de conflictos con estrategias de conciliación, mediación, arbitraje, etc....
6. Aunque haya una buena gestión global de la convivencia, los problemas aparecerán, porque son propios de cualquier sistema de relaciones humanas, pero la prevención contribuye a reducirlos. Cuando sea necesaria una corrección o sanción tendrá un propósito formativo, de modo que se garantice tanto el funcionamiento general como la socialización ordenada y autónoma del individuo cuya conducta requiera la aplicación de medidas disciplinarias. Se propone el proceso de negociación como método de resolución de faltas graves-muy graves.
7. Las actitudes a desarrollar y la organización del centro en materia de convivencia deberán basarse en la siguientes principios básicos:
  - a. Asistir a clase.
  - b. Llegar con puntualidad.
  - c. Seguir las orientaciones del profesorado y del personal no docente en el ejercicio de sus funciones.
  - d. Tratar con respeto y consideración a todos los miembros de la comunidad educativa.
  - e. Estudiar con aprovechamiento, así como respetar el derecho al estudio de los compañeros.
  - f. Respetar la dignidad, integridad, intimidad, ideas y creencias de todos los miembros de la comunidad educativa.
  - g. No discriminar a ningún miembro de la comunidad escolar por razón de nacimiento, raza, sexo o cualquier otra circunstancia personal o social.
  - h. Cuidar y utilizar correctamente los bienes e instalaciones del centro.
  - i. Respetar las pertenencias de los demás miembros de la comunidad educativa.
  - j. Participar en la vida y funcionamiento del centro.
  - k. No realizar actividades perjudiciales para la salud ni incitar a ellas.
  - l. Aprender habilidades pacíficas y no violentas en la resolución de conflictos.

4.1. NORMAS DE CONVIVENCIA.

4.1.1. PARA LAS FAMILIAS.

En relación con el centro:

1. Conocer el RRI y observar las normas contenidas en el mismo.
2. Atender a las citaciones del Centro.
3. Participar activa y responsablemente en las reuniones de los órganos de participación del centro.

5. El conflicte és inherent a la vida en comuna de les persones. És una mica normal en tota societat lliure i democràtica. Ha d'entendre's com una mica positiu per a desenvolupar la labor educativa i, sobretot, servir com mitjà d'aprenentatge en la recerca de solucions democràtiques, dialogades i pacífiques, mantenint l'harmonia entre les persones. Per això fomentarem la resolució de conflictes amb estratègies de conciliació, mediació, arbitratge, etc....
6. Encara que haja una bona gestió global de la convivència, els problemes apareixeran, perquè són propis de qualsevol sistema de relacions humanes, però la prevenció contribueix a reduir-los. Quan siga necessària una correcció o sanció tindrà un propòsit formatiu, de manera que es garantisca tant el funcionament general com la socialització ordenada i autònoma de l'individu la conducta del qual requereisca l'aplicació de mesures disciplinàries. Es proposa el procés de negociació com mètode de resolució de faltes greus-molt greus.
7. Les actituds a desenvolupar i l'organització del centre en matèria de convivència haurien de basar-se en els següents principis bàsics:
  - a. Assistir a classe.
  - b. Arribar amb puntualitat.
  - c. Seguir les orientacions del professorat i del personal no docent en l'exercici de les seues funcions.
  - d. Tractar amb respecte i consideració a tots els membres de la comunitat educativa.
  - e. Estudiar amb aprofitament, així com respectar el dret a l'estudi dels companys.
  - f. Respectar la dignitat, integritat, intimitat, idees i creences de tots els membres de la comunitat educativa.
  - g. No discriminar a cap membre de la comunitat escolar per raó de naixença, raça, sexe o qualsevol altra circumstància personal o social.
  - h. Cuidar i utilitzar correctament els béns i instal·lacions del centre.
  - i. Respectar les pertinençes dels altres membres de la comunitat educativa.
  - j. Participar en la vida i funcionament del centre.
  - k. No realitzar activitats perjudicials per a la salut ni incitar a elles.
  - l. Aprendre habilitats pacífiques i no violentes en la resolució de conflictes.

4.1. NORMES DE CONVIVÈNCIA.

4.1.1. PER A LES FAMÍLIES.

En relació amb el centre:

1. Conèixer el RRI i observar-hi les normes que contenen.
2. Atendre les citacions del Centre.
3. Participar activament i responsablement en les reunions dels òrgans de participació del centre.

En relación con el profesorado:

1. No desautorizar la acción del profesor en presencia de sus hijos sino escucharlos y confrontar las versiones.
2. Facilitar información y datos valorativos de sus hijos a los profesores que lo precisen en los distintos aspectos de su personalidad.
3. Participar voluntariamente con el profesorado en la programación de aquellas actividades en las que se le demande ayuda.
4. En caso de separación judicial de los padres, justificar a quien corresponde la guardia y custodia de los hijos. Cuando no esté definido judicialmente que lo justifiquen al Centro con un escrito donde hagan constar quien tiene temporalmente la responsabilidad el alumno.

En relación a sus hijos:

1. Facilitar a sus hijos cuantos medios sean precisos para llevar a cabo las actividades y tareas que les indique el profesor.
2. Colaborar en la labor educativa ejercida sobre el alumnado.
3. Vigilar y controlar sus actividades fuera del horario lectivo.
4. Facilitar el cumplimiento de las obligaciones de sus hijos respecto al centro: puntualidad, orden, aseo, material, etc....
5. En caso de tenerse que ausentar el alumno en horario lectivo, la familia podrá optar por venir a por el alumno, o que se vaya sólo previa autorización por escrito en la agenda escolar, no se concederán autorización orales o telefónicamente.
6. Justificar con responsabilidad las ausencias y retrasos de sus hijos durante el horario escolar.
7. Fomentar en sus hijos el respeto al Instituto, profesorado, personal y compañeros.
8. Estimular a sus hijos en el respeto a las normas de convivencia del Centro como elemento que contribuye a su formación siendo consecuentes con las sanciones que les correspondan.

4.1.2.- PARA EL PROFESORADO.

En relación consigo mismo:

1. Actualizarse y perfeccionarse en su profesión e investigar los recursos didácticos más apropiados para su trabajo escolar.
2. Asistir con puntualidad a las clases y reuniones establecidas en la dinámica del Instituto.
3. Justificar las ausencias.
4. Responsabilizarse en el cumplimiento de los turnos de guardia.
5. Entregar cuantos documentos sean precisos en el desarrollo de su labor docente.
6. Realizar los registros de asistencia con la periodicidad establecida.
7. Cumplimentar la documentación oficial con respecto a los alumnos.

En relació amb el professorat:

1. No desautoritzar l'acció del professor en presència dels seus fills sinó escoltar-los i confrontar les versions.
2. Facilitar informació i dades valoratives dels seus fills als professors que ho precisen en els diferents aspectes de la seua personalitat.
3. Participar voluntàriament amb el professorat en la programació d'aquelles activitats en les quals se li demande ajuda.
4. En cas de separació judicial dels pares, justificar a qui correspon la guàrdia i custòdia dels fills. Quan no estiga definit judicialment que ho justifiquen al Centre amb un escrit on facen constar qui té temporalment la responsabilitat l'alumne.

En relació als seus fills:

1. Facilitar als seus fills quants mitjans siguem precisos per a portar a terme les activitats i tasques que els indique el professor.
2. Col·laborar en la labor educativa exercida sobre l'alumnat.
3. Vigilar i controlar les seues activitats fora de l'horari lectiu.
4. Facilitar el compliment de les obligacions dels seus fills respecte al centre: puntualitat, ordre, lavabo, material, etc....
5. En cas de tenir-se que absentar l'alumne en horari lectiu, la família podrà optar per vindre a per l'alumne, o que es vaja només prèvia autorització per escrit en l'agenda escolar, no es concediran autorització orals o telefònicament.
6. Justificar amb responsabilitat les absències i retards dels seus fills durant l'horari escolar.
7. Fomentar en els seus fills el respecte a l'Institut, professorat, personal i companys.
8. Estimular als seus fills en el respecte a les normes de convivència del Centre com element que contribueix a la seua formació sent conseqüents amb les sancions que els corresponguen.

4.1.2.- PER AL PROFESSORAT.

En relació amb si mateix:

1. Actualitzar-se i perfeccionar-se en la seua professió i investigar els recursos didàctics més apropiats per al seu treball escolar.
2. Assistir amb puntualitat a les classes i reunions establides en la dinàmica de l'Institut.
3. Justificar les absències.
4. Responsabilitzar-se en el compliment dels torns de guàrdia.
5. Lliurar quants documents siguem precisos en el desenvolupament de la seua labor docent.
6. Realitzar els registres d'assistència amb la periodicitat establida.
7. Emplenar la documentació oficial pel que fa als alumnes.

En relación con el alumnado:

1. Mantener una actitud respetuosa hacia los alumnos, dialogando con ellos para solucionar los problemas y crear un ambiente de trabajo agradable en el aula.
2. Respetar la dignidad y personalidad de cada alumno, intentar comprenderle y ayudarle dando respuesta a sus necesidades educativas.
3. Recoger toda la información del alumno que pueda contribuir a la mejora de su educación.
4. Ofrecer diferentes estrategias de aprendizaje que respondan a la diversidad del alumnado presente en el aula.
5. Orientar al alumno en todo su proceso educativo.
6. Fomentar la responsabilidad y actitudes de esfuerzo del alumnado y preocuparse de que cumplan con sus obligaciones.
7. Tener un trato personalizado con los alumnos, intentando compensar a los más necesitados.
8. Procurar que todo el alumnado participe en las salidas pedagógicas.
9. Preocuparse por sus condiciones ambientales.

En relación con el centro:

1. Conocer el RRI y cumplir sus preceptos. Conocer los procedimientos establecidos en el Plan de Convivencia.
2. Respetar las decisiones del Consejo Escolar.
3. En caso de ausencia comunicarlo de forma inmediata al Centro, a fin de que sus clases sean atendidas.
4. Programar y preparar el trabajo escolar para hacer posible una tarea docente eficaz.
5. Cooperar en el mantenimiento y el buen uso del material e instalaciones del centro.
6. Cooperar con el mantenimiento del orden y la disciplina dentro del recinto escolar.

En relación con las familias:

1. Mantener contactos periódicos y sistemáticos con los familiares del alumnado, dentro del horario previsto para tal fin.
2. Recibir la visita de los familiares cuando lo soliciten, cumpliendo los horarios y normas establecidos para tal caso.
3. Cumplimentar los documentos de evaluación en los períodos establecidos al efecto.
4. Solicitar las justificaciones de las ausencias y salidas del centro de los alumnos.
5. Consultar a los padres, tutores en cualquier decisión que afecte seriamente al alumno.

En relació amb l'alumnat:

1. Mantenir una actitud respectuosa cap als alumnes, dialogant amb ells per a solucionar els problemes i crear un ambient de treball agradable en l'aula.
2. Respectar la dignitat i personalitat i cada alumne, intentar comprendre-li i ajudar-li donant resposta a les seues necessitats educatives.
3. Arreplegar tota la informació de l'alumne que pugua contribuir a la millora de la seua educació.
4. Oferir diferents estratègies d'aprenentatge que responguen a la diversitat de l'alumnat present en l'aula.
5. Orientar a l'alumne en tot el seu procés educatiu.
6. Fomentar la responsabilitat i actituds d'esforç de l'alumnat i preocupar-se que complisquen amb les seues obligacions.
7. Tenir un tracte personalitzat amb els alumnes, intentant compensar als més necessitats.
8. Procurar que tot l'alumnat participe en les eixides pedagògiques.
9. Preocupar-se per les seues condicions ambientals.

En relació amb el centre:

1. Conèixer el RRI i complir els seus preceptes. Conèixer els procediments establits en el Pla de Convivència.
2. Respectar les decisions del Consell Escolar.
3. En cas d'absència comunicar-lo de forma immediata al Centre, a fi que les seues classes siguen ateses.
4. Programar i preparar el treball escolar per a fer possible una tasca docent eficaç.
5. Cooperar en el manteniment i el bon ús del material i instal·lacions del centre.
6. Cooperar amb el manteniment de l'ordre i la disciplina dins del recinte escolar.

En relació amb les famílies:

1. Mantenir contactes periòdics i sistemàtics amb els familiars de l'alumnat, dins de l'horari previst per a tal fi.
2. Rebre la visita dels familiars quan ho sol·liciten, complint els horaris i normes establits per a tal cas.
3. Emplenar els documents d'avaluació en els períodes establits a aquest efecte.
4. Sol·licitar les justificacions de les absències i eixides del centre dels alumnes.
5. Consultar els pares, tutors en qualsevol decisió que afecte seriosament a l'alumne.

4.1.3.- PARA EL ALUMNADO

En relación a su comportamiento personal:

1. Asistir puntualmente a las actividades escolares, abandonando el Centro después de las horas de clase, si no participa en ninguna actividad programada.
2. Acudir a clase debidamente aseado.
3. Transcurrir por los pasillos y escaleras con orden y compostura.
4. Traer a clase los libros y el material escolar preciso para el desarrollo de la misma.
5. Responsabilizarse de los trabajos que se le encomienden.
6. Utilizar los aseos correctamente y en caso de necesidad.
7. Entregar a su tutor los justificantes de las faltas de asistencia y retrasos debidamente rellenados en la agenda escolar.
8. Devolver los boletines de evaluación debidamente firmados por los familiares.
9. Entregar a sus padres o tutores todos los documentos, cartas y circulares que se le entreguen en el centro al efecto.
10. Seguir las orientaciones del profesorado respecto a su aprendizaje.

En relación a sus compañeros:

1. Ser amables, afectivos y mantener una actitud positiva.
2. Respetar a sus compañeros, manteniendo una actitud respetuosa y solidaria en la relación con ellos, tratando de encontrar soluciones pacíficas a los problemas que se planteen.
3. Respetar las pertenencias de los demás miembros de la comunidad escolar.
4. No perturbar el normal desarrollo de las clases.
5. Colaborar con sus compañeros en las actividades escolares propuestas.
6. Evitar los juegos violentos.
7. Respetar el turno de palabra, contestar adecuadamente y dentro del turno establecido al efecto, sin necesidad de levantar la voz.
8. Respetar las opiniones, creencias, ideologías, etc... de sus compañeros, utilizando siempre el diálogo como mecanismo de expresión de las suyas propias.
9. Respetar y hacer respetar por medio de la palabra y el diálogo las normas internas del aula.

En relación a los profesores y el personal no docente:

1. Tener un trato respetuoso con los profesores y el personal del centro.
2. Colaborar con el diálogo para esclarecer las cuestiones que se plantean en la vida del centro.
3. Respetar la dignidad y función de todo el personal que trabaja en el centro y fuera de él.
4. Esperar a los profesores en el interior de las aulas. En el supuesto de ausencia de éstos, el delegado lo comunicará al profesor de guardia para que éste ordene las actividades académicas.
5. Realizar el trabajo programado por los profesores en clase.

4.1.3.- PER A L'ALUMNAT

En relació al seu comportament personal:

1. Assistir puntualment a les activitats escolars, abandonant el Centre després de les hores de classe, si no participa en cap activitat programada.
2. Acudir a classe degudament endreçat.
3. Transcórrer pels passadissos i escales amb ordre i componiment.
4. Portar a classe els llibres i el material escolar necessari per al seu desenvolupament.
5. Responsabilitzar-se dels treballs que se li encomanen.
6. Utilitzar els lavabos correctament i en cas de necessitat.
7. Lliurar al seu tutor els justificants de les faltes d'assistència i retards degudament emplenats en l'agenda escolar.
8. Retornar els butlletins d'avaluació degudament signats pels familiars.
9. Lliurar als seus pares o tutors tots els documents, cartes i circulars que se li lliuren en el centre a aquest efecte.
10. Seguir les orientacions del professorat respecte al seu aprenentatge.

En relació als seus companys:

1. Ser amables, afectius i mantenir una actitud positiva.
2. Respectar els seus companys, mantenint una actitud respectuosa i solidària en la relació amb ells, tractant de trobar solucions pacífiques als problemes que es plantegen.
3. Respectar les pertinences dels altres membres de la comunitat escolar.
4. No pertorbar el normal desenvolupament de les classes.
5. Col·laborar amb els seus companys en les activitats escolars proposades.
6. Evitar els jocs violents.
7. Respectar el torn de paraula, contestar adequadament i dins de torn establert a aquest efecte, sense necessitat d'alçar la veu.
8. Respectar les opinions, creences, ideologies, etc... dels seus companys, utilitzant sempre el diàleg com mecanisme d'expressió de les seves pròpies.
9. Respectar i fer respectar per mitjà de la paraula i el diàleg les normes internes de l'aula.

En relació als professors i el personal no docent:

1. Tenir un tracte respectuós amb els professors i el personal del centre.
2. Col·laborar amb el diàleg per a esclarir les qüestions que es plantegen en la vida del centre.
3. Respectar la dignitat i funció de tot el personal que treballa en el centre i fora d'ell.
4. Esperar als professors en l'interior de les aules. En el supòsit d'absència d'aquests, el delegat ho comunicarà al professor de guàrdia perquè aquest ordene les activitats acadèmiques.
5. Realitzar el treball programat pels professors en classe.

En relación al centro:

1. Hacer buen uso del edificio, instalaciones, mobiliario y material, cumpliendo la normativa de uso referida a ellos.
2. Informar del deterioro que pudiera haber en alguna dependencia.
3. Evitar malgastar el material fungible.
4. Ser puntuales en la asistencia a clase y responsables en los traslados entre aulas.
5. No ausentarse del Centro sin la correspondiente autorización.
6. Cuidar de que las clases, pasillos, laboratorios y aulas específicas, se mantengan limpios y ordenados.
7. Participar en los órganos de representación del centro (Junta de Alumnos, Consejo Escolar y comisiones de éste) de forma activa y con responsabilidad.
8. Trasladar los acuerdos y propuestas de la clase a los órganos colegiados y viceversa.
9. Respetar el entorno del centro.
10. Conservar en buen estado los libros y el material que se le preste del Centro, devolviéndolos en los plazos indicados en el supuesto de préstamo.

4.1.4.- PARA EL PERSONAL DE ADMINISTRACIÓN Y SERVICIOS.

1. Respetar a todos los miembros de la comunidad educativa.
2. Cooperar con su conducta a favorecer un ambiente educativo que garantice el cumplimiento de los objetivos del centro.
3. Participar activa y responsablemente en las reuniones de los órganos de los que formen parte.
4. Informar al sector que representen de los acuerdos de los órganos colegiados a los que pertenece.
5. Conocer la normativa de convivencia.
6. Desarrollar con eficacia el trabajo que les ha sido encomendado.
7. Controlar la utilización correcta de los productos, el material y los aparatos adscritos a su servicio.

4.2.- NORMATIVA DE USO.

4.2.1.- DE ESPACIOS.

4.2.1.1.- DE AULAS.

1. Las aulas permanecerán cerradas en todo momento, siendo el delegado o en su ausencia los subdelegados del grupo los responsables de recoger la llave en Conserjería al comenzar la jornada y devolverlas al finalizar. Cuando el grupo deba abandonar el aula estará permanecerá cerrada.
2. Asistir con puntualidad a las clases.
3. La entrada y salida de las clases se hará andando y sin gritar. Los alumnos recibirán al profesor en el interior de las clases y no en los pasillos.

En relació al centre:

1. Fer bon ús de l'edifici, instal·lacions, mobiliari i material, complint la normativa d'ús referida a ells.
2. Informar de la deterioració que poguera haver en alguna dependència.
3. Evitar malgastar el material fungible.
4. Ser puntuals en l'assistència a classe i responsables en els trasllats entre aules.
5. No absentar-se del Centre sense la corresponent autorització.
6. Cuidar que les classes, passadissos, laboratoris i aules específiques, es mantinguin nets i ordenats.
7. Participar en els òrgans de representació del centre (Junta d'Alumnes, Consell Escolar i comissions d'aquest) de forma activa i amb responsabilitat.
8. Traslladar els acords i propostes de la classe als òrgans col·legiats i viceversa.
9. Respectar l'entorn del centre.
10. Conservar en bon estat els llibres i el material que se li preste del Centre, retornant-los en els terminis indicats en el supòsit de préstec.

4.1.4.- PER AL PERSONAL D'ADMINISTRACIÓ I SERVEIS.

1. Respectar a tots els membres de la comunitat educativa.
2. Cooperar amb la seua conducta a afavorir un ambient educatiu que garantisca el compliment dels objectius del centre.
3. Participar activament i responsablement en les reunions dels òrgans dels quals formen part.
4. Informar al sector que representen dels acords dels òrgans col·legiats als quals pertany.
5. Conèixer la normativa de convivència.
6. Desenvolupar amb eficàcia el treball que els ha estat encomanat.
7. Controlar la utilització correcta dels productes, el material i els aparells adscrits al seu servei.

4.2.- NORMATIVA D'ÚS.

4.2.1.- D'ESPAIS.

4.2.1.1.- D'AULES.

1. Les aules estaran tancades en tot moment, sent el delegat o en la seua absència els subdelegats del grup els responsables d'arreglar la clau en Consergeria al començar la jornada i retornar-les al finalitzar. Quan el grup haja d'abandonar l'aula, aquesta es quedarà tancada.
2. Assistir amb puntualitat a les classes.
3. L'entrada i eixida de les classes es farà caminant i sense cridar. Els alumnes rebran el professor en l'interior de les classes i no en els passadissos.

4. Al entrar a clase cada cual se prepara para empezar el desarrollo de la clase.
5. El profesor será puntual en las entradas y salidas, con el fin de no interferir el horario general del centro.
6. El profesor creará un clima que favorezca la participación del alumnado.
7. El profesor será el responsable del control de asistencia y puntualidad del alumnado.
8. Durante las explicaciones los alumnos atiende, preguntan y participan activamente.
9. Pedir el turno de palabra para intervenir y respetar a los demás.
10. Mantener una actitud activa ante el trabajo, estableciendo un tono de voz que permita entenderse.
11. Mantener una actitud de colaboración con los compañeros en las actividades del aula.
12. Habitarse a no salir al servicio salvo en casos de necesidad.
13. Las normas de convivencia tienen una especial relevancia en los cambios de clase cuando los alumnos permanecen solos en el aula.
14. Sólo se puede comer en el horario de recreos. No se permitirá durante el desarrollo de las clases comer o beber.
15. Respetar el material del aula, el de los compañeros y el propio.
16. Las clases quedarán ordenadas a las salidas.
17. En los cambios de clase, tendremos especial cuidado con respetar el material y las instalaciones de las aulas a las que asistimos.
18. Al finalizar la jornada escolar, colocaremos la silla encima de la mesa con el asiento en contacto con el tablero, y cuidaremos que todas las persianas queden bajadas.
19. No podemos ausentarnos de clase sin la autorización del profesor.
20. El profesor debe permanecer en el aula con sus alumnos durante el desarrollo de la clase.

4.2.1.2.- PATIO.

1. Todo el profesorado podrá formar parte de los turnos de vigilancia, a excepción del equipo directivo. El orden de estos turnos los establecerá la Jefatura de Estudios.
2. Durante el recreo el alumnado no puede salir del recinto escolar.
3. En las horas de patio, el alumnado no podrá permanecer dentro del edificio escolar sin el permiso de los profesores encargados de la vigilancia de patio.
4. Hay que cuidar y respetar los árboles y plantas del patio.
5. Mantener limpios los patios tirando los papeles y restos de bocadillos a la papelera.

4.2.1.3.- ASEOS.

1. Utilizar correctamente los aseos (tirar de la cadena después de usarlo, cerrar los grifos, no tirar agua fuera de los lavabos...) y respetar los materiales que allí haya.

4. A l'entrar a classe cadascú es prepara per a començar el desenvolupament de la classe.
5. El professor serà puntual en les entrades i eixides, amb la finalitat de no interferir l'horari general del centre.
6. El professor crearà un clima que afavorisca la participació de l'alumnat.
7. El professor serà el responsable del control d'assistència i puntualitat de l'alumnat.
8. Durant les explicacions els alumnes atenen, pregunten i participen activament.
9. Demanar el torn de paraula per a intervenir i respectar els altres.
10. Mantenir una actitud activa davant el treball, establint un to de veu que permeti entendre's.
11. Mantenir una actitud de col·laboració amb els companys en les activitats de l'aula.
12. Habituar-se a no eixir al servei llevat de casos de necessitat.
13. Les normes de convivència tenen una especial rellevància en els canvis de classe quan els alumnes romanen sols en l'aula.
14. Només es pot menjar en l'horari d'esplais. No es permetrà durant el desenvolupament de les classes menjar o beure.
15. Respectar el material de l'aula, el dels companys i el propi.
16. Les classes quedaran ordenades a les eixides.
17. En els canvis de classe, tindrem especial cura amb respectar el material i les instal·lacions de les aules a les quals vam assistir.
18. Al finalitzar la jornada escolar, col·locarem la cadira damunt de la taula amb el seient en contacte amb el tauler, i cuidarem que totes les persianes queden baixades.
19. No podem absentar-nos de classe sense l'autorització del professor.
20. El professor ha de romandre en l'aula amb els seus alumnes durant el desenvolupament de la classe.

4.2.1.2.- PATI

1. Tot el professorat podrà formar part dels torns de vigilància, a excepció de l'equip directiu. L'ordre d'aquests torns els establirà el Cap d'Estudis.
2. Durant l'esplai l'alumnat no pot eixir del recinte escolar.
3. En les hores de pati, l'alumnat no podrà romandre dins de l'edifici escolar sense el permís dels professors encarregats de la vigilància de pati.
4. Cal cuidar i respectar els arbres i plantes del pati.
5. Mantenir nets els patis llençant els papers i restes d'entrepans a la paperera.

4.2.1.3.- LAVABOS.

1. Utilitzar correctament els lavabos (llençar de la cadena després d'usarlo, tancar les aixetes, no llençar aigua fora dels lavabos...) i respectar els materials que hi haja.

2. Ser limpios en el uso de los retretes, debemos recordar que en cualquier momento nos puedan hacer falta y a todos nos gusta que se encuentren en condiciones.

4.2.1.4.- PASILLOS Y VESTÍBULO.

1. No molestar en las actividades que se estén realizando en el Centro, transitando por sus dependencias con orden y compostura, no permaneciendo en ellas sin motivo justificado (entradas, salidas, cambios de clase, etc...).
2. Durante las horas de clase no podrá haber alumnos por los pasillos, debiendo dirigirse a la biblioteca u otras dependencias de uso común.

4.2.1.5.- AULAS ESPECÍFICAS.

1. La utilización de las aulas específicas seguirá las mismas normas que las aulas comunes.
2. Cualquier grupo que utilice una de estas aulas irá acompañado de un profesor.
3. Los profesores supervisarán que las aulas queden ordenadas a la salida.
4. Las llaves de estas aulas estarán siempre custodiadas por los conserjes y los profesores encargados de ellas.
5. Existirá un horario de utilización de las mismas en la sala de profesores, de tal forma que para su uso debemos anotarnos en el mismo con la antelación precisa.
6. El gimnasio y sus dependencias permanecerá obligatoriamente cerrado siempre que no se encuentren profesores presentes.

4.2.1.6.- SALÓN DE USOS MÚLTIPLES.

1. Su uso será restringido a determinado tipo de actividades: exámenes de carácter global, conferencias, charlas, reuniones, actividades audiovisuales, etc...
2. Su uso requerirá de la correspondiente reserva.
3. No podrá ser utilizado para impartir clases.
4. Los alumnos sólo entrarán bajo la supervisión de un profesor responsable.
5. La custodia de las llaves corresponde a los conserjes.
6. Se respetará en todo momento la configuración del mobiliario. El profesor responsable de la actividad velará por el mantenimiento del orden y limpieza durante la actividad y al finalizar la misma.

4.2.1.7.- CENTRO.

1. Las puertas del Centro permanecerán cerradas, excepto en la entrada y salida y los 5 minutos anteriores a cada clase.

2. Ser nets en l'ús dels excusats, hem de recordar que en qualsevol moment ens puguen fer falta i a tots ens agrada que es troben en condicions.

4.2.1.4.- PASSADISSOS I VESTÍBUL.

1. No molesteu en les activitats que s'estiguen realitzant en el Centre, i transiteu per les seues dependències amb ordre i componiment, no hi romaneu sense motiu justificat (entrades, eixides, canvis de classe, etc...).
2. Durant les hores de classe no podrà haver alumnes pels passadissos, i haurant de dirigir-se a la biblioteca o altres dependències d'ús comú.

4.2.1.5.- AULES ESPECÍFIQUES.

1. La utilització de les aules específiques seguirà les mateixes normes que les aules comunes.
2. Qualsevol grup que utilitze una d'aquestes aules anirà acompanyat d'un professor.
3. Els professors supervisaran que les aules queden ordenades a l'eixida.
4. Les claus d'aquestes aules estaran sempre custodiades pels conserges i pels professors encarregats.
5. N'existirà un horari d'utilització en la sala de professors, de tal forma que per al seu ús hem d'anotar-nos en el mateix amb l'antelació precisa.
6. El gimnàs i les seues dependències romandrà obligatòriament tancat sempre que no es troben professors presents.

4.2.1.6.- SALÓ D'USOS MÚLTIPLES.

1. El seu ús serà restringit a determinat tipus d'activitats: exàmens de caràcter global, conferències, xarrades, reunions, activitats audiovisuals, etc...
2. El seu ús requerirà de la corresponent reserva.
3. No podrà ser utilitzat per a impartir classes.
4. Els alumnes només entraran sota la supervisió d'un professor responsable.
5. La custòdia de les claus correspon als conserges.
6. Es respectarà en tot moment la configuració del mobiliari. El professor responsable de l'activitat vetllarà pel manteniment de l'ordre i neteja durant l'activitat i al finalitzar la mateixa.

4.2.1.7.- CENTRE.

1. Les portes del Centre romandran tancades, excepte en l'entrada i eixida i els 5 minuts anteriors a cada classe.

2. El AMPA tendrá acceso a las instalaciones del centro dedicadas al efecto: despacho del AMPA, vestíbulo y salón de usos múltiples.
3. Previa solicitud por escrito ante el registro de entrada del Instituto, donde se expondrán las razones que motivan dicha petición, el equipo directivo podrá autorizar el uso de las instalaciones del Centro a aquellas asociaciones de la localidad que así lo soliciten.

4.2.2.- RECURSOS.

4.2.2.1.- MOBILIARIO.

1. Todas las dependencias del Centro dispondrán de un inventario de su mobiliario.
2. El Secretario será la persona encargada del material.
3. Cuando un elemento del mobiliario se deteriore, se avisará a la persona encargada, a través de los conserjes, decidiendo ésta si procede su reparación o baja del inventario.
4. Cuando el deterioro sea por negligencia en el uso, esa persona o personas se responsabilizarán del daño ocasionado, reparando o reponiendo dicho material.
5. El profesorado procurará que el material del Centro reúna las máximas condiciones de seguridad, notificando al Secretario las posibles deficiencias.
6. Al final de cada curso se estudiarán las necesidades para la posible solicitud de nuevo material.

4.2.2.2.- DIDÁCTICOS.

1. Todo el material didáctico estará inventariado y dispondrá de una localización específica que se deberá respetar.
2. Todo el personal del centro tendrá acceso a la copia del inventario de material.
3. Cuando un material se deteriore, se avisará al Secretario, y éste junto a la persona responsable del mismo decidirán su posible reparación o baja del inventario.
4. Con el fin de planificar el uso del material común se dispondrá de unos registros en el tablón académico de la sala de profesores.
5. Cada departamento didáctico a principio de curso realizará la correspondiente propuesta de material, con presupuesto incluido.
6. El Secretario actualizará constantemente el inventario anotando las bajas y altas del material.

4.2.2.3.- MATERIAL AUDIOVISUAL.

1. Existirá un material audiovisual de uso general. que estará custodiado por los conserjes. En todas las plantas existirán los siguientes medios audiovisuales disponibles: 2 conjuntos de TV/VÍDEOS/DVD, que podrán ser trasladados a las aulas. Para la utilización de dicho material será necesario anotarse en las plantillas que existirán a tal efecto en la sala de profesores.

2. L'AMPA tindrà accés a les instal·lacions del centre dedicades a aquest efecte: despatx de l'AMPA, vestíbul i saló d'usos múltiples.
3. Prèvia sol·licitud per escrit davant el registre d'entrada de l'Institut, on s'exposaran les raons que motiven aquesta petició, l'equip directiu podrà autoritzar l'ús de les instal·lacions del Centre a aquelles associacions de la localitat que així ho sol·liciten.

4.2.2.- RECURSOS.

4.2.2.1.- MOBILIARI.

1. Totes les dependències del Centre disposaran d'un inventari del seu mobiliari.
2. El Secretari serà la persona encarregada del material.
3. Quan un element del mobiliari es deteriore, s'avisarà a la persona encarregada, a través dels conserges, decidint aquesta si cal la seua reparació o baixa de l'inventari.
4. Quan la deterioració siga per negligència en l'ús, aqueixa persona o persones es responsabilitzaran del dany ocasionat, reparant o reposant ditamaterial.
5. El professorat procurarà que el material del Centre reunisca les màximes condicions de seguretat, i notificarà al Secretari les possibles deficiències.
6. Al final de cada curs s'estudiaran les necessitats per a la possible sol·licitud de nou material.

4.2.2.2.- DIDÀCTICS.

1. Tot el material didàctic estarà inventariat i disposarà d'una localització específica que s'haurà de respectar.
2. Tot el personal del centre tindrà accés a la còpia de l'inventari de material
3. Quan un material es deteriore, s'avisarà al Secretari, i aquest al costat de la persona que n'és responsable decidiran la seua possible reparació o baixa de l'inventari.
4. Amb la finalitat de planificar l'ús del material comú es disposarà d'uns registres en el tauló acadèmic de la sala de professors.
5. Cada departament didàctic a principi de curs realitzarà la corresponent proposta de material, amb pressupost inclòs.
6. El Secretari actualitzarà constantment l'inventari anotant les baixes i altes del material.

4.2.2.3.- MATERIAL AUDIOVISUAL.

1. Existirà un material audiovisual d'ús general. que estarà custodiat pels conserges. En totes les plantes existiran els següents mitjans audiovisuals disponibles: 2 conjunts de TV/VÍDEOS/DVD, que podran ser traslladats a les aules. Per a la utilització d'aquest material serà necessari anotar-se en les plantilles que existiran a aquest efecte en la sala de professors.

2. De forma general estarán disponibles para su uso: 3 ordenadores portátiles + 3 cañones de proyección, 2 retroproyectores portátiles, y un proyector de cuerpos opacos. Para la utilización de dicho material será necesario rellenar el correspondiente volante, así como anotarse en las plantillas que al efecto existirán en la sala de profesores.

4.2.3.- ACTIVIDADES EXTRAESCOLARES Y COMPLEMENTARIAS.

1. Valorarlas como un medio para desarrollar la formación de los alumnos.
2. Al comienzo de curso se realizará en la COCOPE un calendario de actividades, donde se intente cuadrar los intereses de los departamentos con el funcionamiento general del centro.
3. Dada su importancia académica, se debe asistir a todas las actividades, salvo por causa justificada.
4. Se debe comunicar a los profesores del grupo correspondiente, y al equipo directivo, con la suficiente antelación (2 días) la relación nominal de alumnos que participarán en la actividad.
5. El alumnado del grupo que no participe será atendido en el centro por el profesorado de guardia. Para ello se dejará el correspondiente trabajo preparado.
6. Durante la salida debemos comportarnos adecuadamente, respetando las normas de educación vial, civismo y urbanidad.
7. En los transportes se respetarán las normas establecidas al efecto por las autoridades y los responsables del servicio.
8. Respetar el entorno y las instalaciones que se visiten.
9. Seguir las indicaciones del profesorado, guías u otras personas responsables.
10. Permanecer en grupo sin separarse.

4.3.- REGLAMENTO INTERNO DEL AULA.

Denominamos así al conjunto de normas claras y sencillas (no demasiadas), establecidas por el grupo con la finalidad de ordenar las actividades de clase y la convivencia del grupo dentro del aula. Será elaborado por los propios alumnos, trabajando en grupo y sometiendo después el texto a discusión y aprobación de todos. La elaboración del texto será supervisada por el tutor y el departamento de orientación, cuidando que ninguno de los aspectos vaya contra las normas de convivencia ni contra la legislación que las regula.

Su puesta en funcionamiento obligará a todos los miembros del grupo, siendo supervisado en todo momento por la comisión de convivencia del grupo, formada por 3-5 alumnos elegidos por sorteo eliminatorio, con un período de renovación mensual, de tal forma que todos los alumnos del grupo formen parte de la misma en algún momento del año académico.

Calendario de actuaciones:

- 1 SEPTIEMBRE: reuniones de tutoría donde se confeccionará las normas de convivencia del grupo. Una vez aprobada se comunicará a Jefatura de Estudios y al resto de profesores del grupo.
- 2 OCTUBRE: elección de la 1ª comisión de convivencia.

2. De forma general estaran disponibles per al seu ús: 3 ordinadors portàtils + 3 canons de projecció, 2 retroprojectors portàtils, i un projector de cossos opacs. Per a la utilització d'aquest material serà necessari emplenar el corresponent volant, així com anotar-se en les plantilles que a aquest efecte existiran en la sala de professors.

4.2.3.- ACTIVITATS EXTRAESCOLARS I COMPLEMENTÀRIES.

1. Valorar-les com un mitjà per a desenvolupar la formació dels alumnes.
2. Al començament de curs es realitzarà en la COCOPE un calendari d'activitats on s'intente quadrar els interessos dels departaments amb el funcionament general del centre.
3. Donada la seua importància acadèmica, s'ha d'assistir a totes les activitats, tret d'una causa justificada.
4. S'ha de comunicar als professors del grup corresponent, i a l'equip directiu, amb la suficient antelació (2 dies) la relació nominal d'alumnes que participaran en l'activitat.
5. L'alumnat del grup que no participe serà atés en el centre pel professorat de guàrdia. Per a això es deixarà el corresponent treball preparat.
6. Durant l'eixida hem de comportar-nos adequadament, respectant les normes d'educació vial, civisme i urbanitat.
7. En els transports es respectaran les normes establides a aquest efecte per les autoritats i els responsables del servei.
8. Respectar l'entorn i les instal·lacions que es visiten.
9. Seguir les indicacions del professorat, guies o altres persones responsables.
10. Romandre en grup sense separar-se.

4.3.- REGLAMENT INTERN DE L'AULA.

Denominem així al conjunt de normes clares i senzilles (no massa), establides pel grup amb la finalitat d'ordenar les activitats de classe i la convivència del grup dins de l'aula. Serà elaborat pels propis alumnes, treballant en grup i sotmetent després el text a discussió i aprovació de tots. L'elaboració del text serà supervisada pel tutor i el departament d'orientació, cuidant que cap dels aspectes vaja contra les normes de convivència ni contra la legislació que les regula.

La seua posada en funcionament obligarà a tots els membres del grup, sent supervisat en tot moment per la comissió de convivència del grup, formada per 3-5 alumnes triats per sorteig eliminatori, amb un període de renovació mensual, de tal forma que tots els alumnes del grup formen part de la mateixa en algun moment de l'any acadèmic.

Calendari d'actuacions:

- 1 SETEMBRE: reunions de tutoria on es confeccionarà les normes de convivència del grup. Una vegada aprovada es comunicarà a Prefectura d'Estudis i a la resta de professors del grup.
- 2 OCTUBRE: elecció de la 1ª comissió de convivència.

- 3 NOVIEMBRE: 2º comisión y así sucesivamente todos los meses de curso.
- 4 TRIMESTRALMENTE: se reunirán las comisiones de convivencia del grupo de ese trimestre y junto al tutor presentarán un informe del desarrollo de la convivencia durante ese período de tiempo. Esos informes se trasladarán a la comisión de convivencia del IES y de esta al Consejo Escolar.

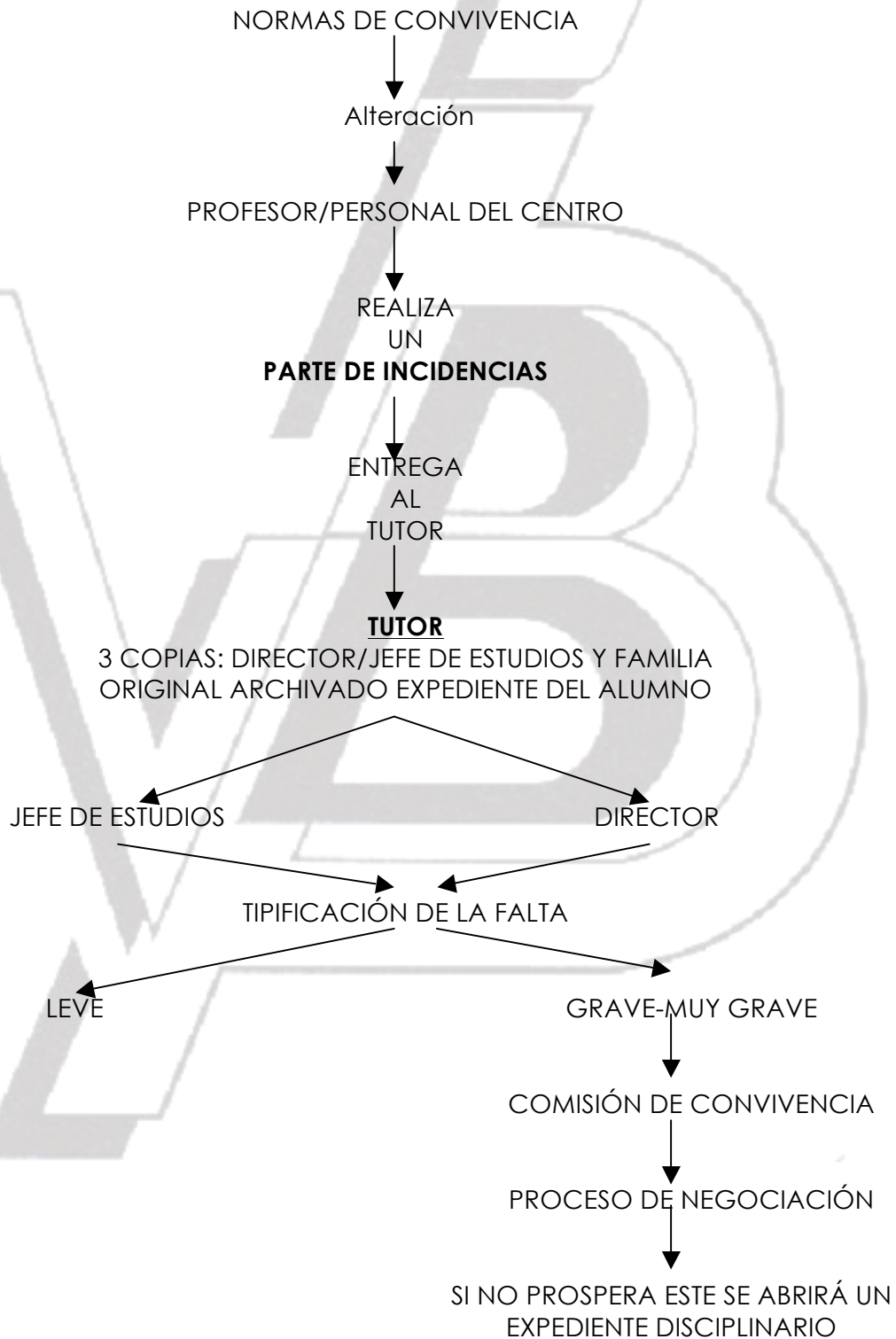

- 3 NOVIEMBRE: 2a comissió i així successivament tots els mesos de curs.
- 4 TRIMESTRALMENT: es reuniran les comissions de convivència del grup d'aqueix trimestre i al costat del tutor presentaran un informe del desenvolupament de la convivència durant aqueix període de temps. Aquests informes es traslladaran a la comissió de convivència de l'IES i d'aquesta al Consell Escolar.

5.- CONDUCTAS CONTRARIAS A LAS NORMAS DE CONVIVENCIA Y MEDIDAS CORRECTORAS.

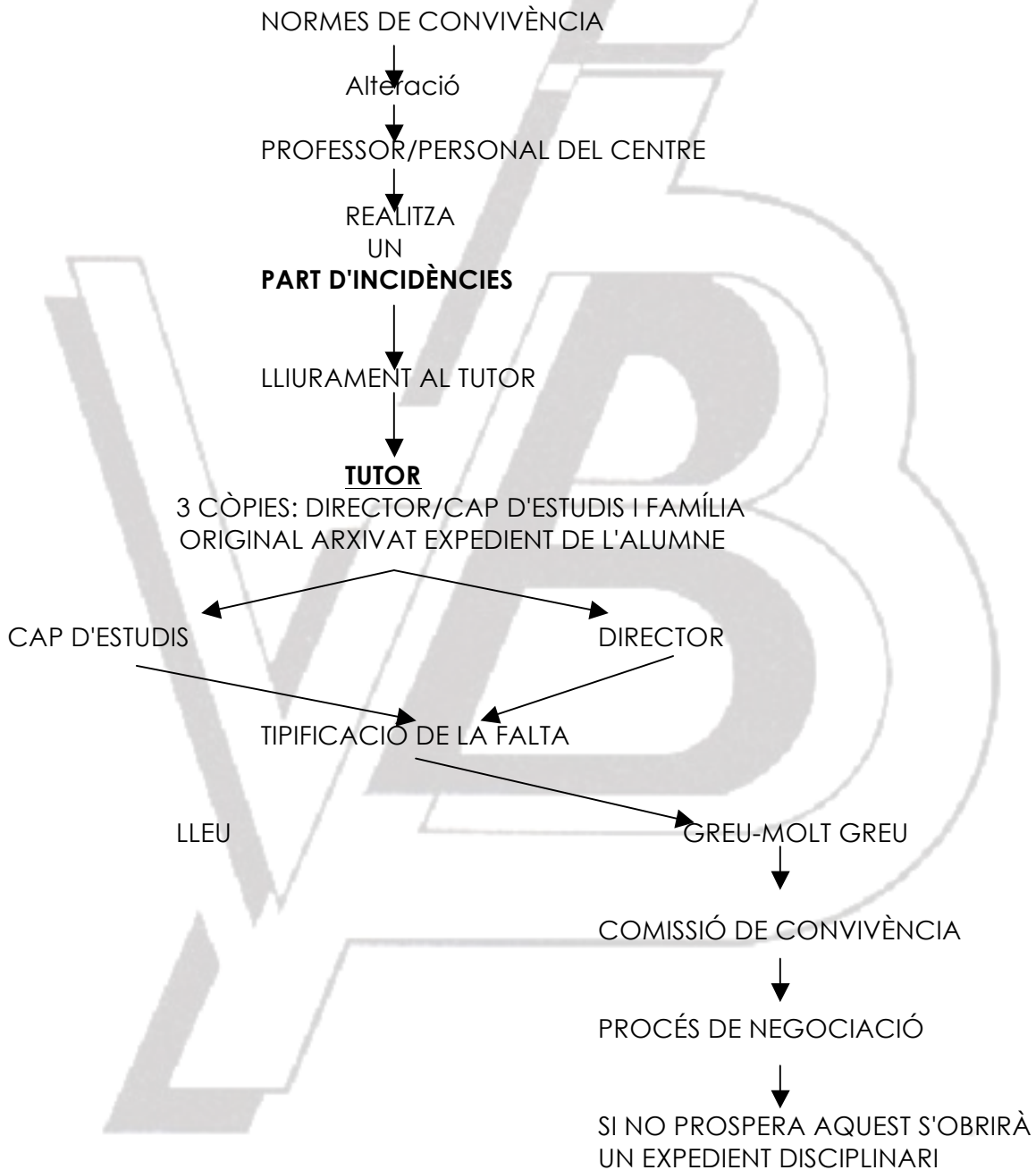
5.1.- PROTOCOLO DE ACTUACIÓN ANTE CONDUCTAS CONTRARIAS A LAS NORMAS DE CONVIVENCIA.

5.- CONDUCTES CONTRÀRIES A LES NORMES DE CONVIVÈNCIA I MESURES CORRECTORES.

5.1.- PROTOCOL D'ACTUACIÓ DAVANT CONDUCTES CONTRÀRIES A LES NORMES DE CONVIVÈNCIA.

NOTA: Todas las actuaciones que se realicen se anotarán en el correspondiente parte de incidencias, indicando: fecha, descripción de los hechos, persona/s que la realiza y personas informadas.

5.2.- DE CARÁCTER LEVE.

TIPIFICACIÓN	MEDIDAS EDUCATIVAS DE CORRECCIÓN	¿QUIÉN?	CONDICIONES
a. Las faltas injustificadas, o justificadas incorrectamente, de puntualidad.	-Amonestación verbal.	Profesores.	-Oído el alumno y dando cuenta al tutor y al Jefe de Estudios.
	-Amonestación por escrito si hay reincidencia.	Profesores.	
b. Las faltas injustificadas, o justificadas incorrectamente, de asistencia.	-Amonestación verbal.	Profesores.	-Oído el alumno y dando cuenta al tutor y al Jefe de Estudios.
	-Amonestación por escrito si hay reincidencia.	Profesores.	
c. Los actos de incorrección o desconsideración.	-Información a los padres.	Profesores.	-Oído el alumno y dando cuenta al tutor y al Jefe de Estudios. -Comunicada por escrito a los padres de forma inmediata. -La medida será inmediatamente ejecutiva.
	-Amonestación por escrito.	Profesores.	
	-Comparecer ante Jefe de Estudios o Director.	Profesores.	
d. Los actos que alteren el normal desarrollo de las actividades del centro educativo, especialmente los que alteren el normal desarrollo de las clases.	-Información a los padres.	Profesores.	-Oído el alumno y dando cuenta al tutor y al Jefe de Estudios. -Comunicada por escrito a los padres de forma inmediata. -El alumno, o sus padres en caso de minoría de edad, podrán presentar reclamación ante el Director. -La medida será inmediatamente ejecutiva.
	-Amonestación por escrito.	Profesores.	
	-Comparecer ante Jefe de Estudios o Director.	Profesores.	
	-Suspensión del derecho de asistencia a determinadas clases (máximo 5 días).	Director.	
e. Los actos de indisciplina.	-Información a los padres.	Profesores.	-Oído el alumno y dando cuenta al tutor y al Jefe de Estudios. -Comunicada por escrito a los padres de forma inmediata. -El alumno, o sus padres en caso de minoría de edad, podrán presentar reclamación ante el Director. -La medida será inmediatamente ejecutiva.
	-Amonestación por escrito.	Profesores.	
	-Comparecer ante Jefe de Estudios o Director.	Profesores.	
	-Suspensión del derecho de asistencia a determinadas clases (máximo 5 días).	Director.	
f. Los actos de injurias y ofensas.	-Información a los padres.	Profesores.	-Oído el alumno y dando cuenta al tutor y al Jefe de Estudios. -Comunicada por escrito a los padres de forma inmediata. -El alumno, o sus padres en caso de minoría de edad, podrán presentar reclamación ante el Director. -La medida será inmediatamente ejecutiva.
	-Amonestación por escrito.	Profesores.	
	-Comparecer ante Jefe de Estudios o Director.	Profesores.	
	-Suspensión del derecho de asistencia a determinadas clases (máximo 5 días).	Director.	
g. El hurto o deterioro intencionado de inmuebles, materiales, documentación o recursos del centro.	-Información a los padres.	Profesores.	-Oído el alumno y dando cuenta al tutor y al Jefe de Estudio. -Comunicada por escrito a los padres de forma inmediata. -El alumno, o sus padres en caso de minoría de edad, podrán presentar reclamación ante el Director. -La medida será inmediatamente ejecutiva.
	-Amonestación por escrito.	Profesores.	
	-Comparecer ante Jefe de Estudios o Director.	Profesores.	
	-Realización de tareas educadoras en horario no lectivo.	Jefe de Estudios.	
	-Restituir el daño causado.	Jefe de Estudios.	
9 El hurto o el deterioro intencionado de los bienes o materiales de los miembros de la comunidad educativa.	-Información a los padres.	Profesores.	-Oído el alumno y dando cuenta al tutor y al Jefe de Estudio. -Comunicada por escrito a los padres de forma inmediata. -La medida será inmediatamente ejecutiva.
	-Amonestación por escrito.	Profesores.	
	-Comparecer ante Jefe de Estudios o Director.	Profesores.	
	-Realización de tareas educadoras en horario no lectivo.	Jefe de Estudios.	

Plan de Convivencia-IES Vega Baja

	-Restituir el daño causado.	Jefe de Estudios.	
10 La negativa sistemática a llevar el material necesario para el desarrollo del proceso de enseñanza-aprendizaje.	-Amonestación verbal.	Profesores.	-Oído el alumno y dando cuenta al tutor y al Jefe de Estudios. --La medida será inmediatamente ejecutiva.
	-Privación del tiempo de recreo (máximo 5 días)	Profesores.	
	-Información a los padres.	Profesores.	
11 La negativa a trasladar la información facilitada a los padres por parte del centro y viceversa.	-Amonestación verbal.	Profesores.	-Oído el alumno y dando cuenta al tutor y al Jefe de Estudios. --La medida será inmediatamente ejecutiva.
	-Privación del tiempo de recreo (máximo 5 días).	Profesores.	
12 La falsificación de la documentación facilitada a los padres por parte del centro.	-Amonestación por escrito.	Profesores.	-Oído el alumno y dando cuenta al tutor y al Jefe de Estudio. -Comunicada por escrito a los padres de forma inmediata. -La medida será inmediatamente ejecutiva.
	-Privación del tiempo de recreo (máximo 5 días).	Profesores.	
13 La suplantación de la personalidad de miembros de la comunidad escolar.	-Amonestación por escrito.	Profesores.	-Oído el alumno y dando cuenta al tutor y al Jefe de Estudio. -Comunicada por escrito a los padres de forma inmediata. -La medida será inmediatamente ejecutiva.
	-Privación del tiempo de recreo (máximo 5 días).	Profesores.	
14 La utilización inadecuada de las tecnologías de la información y comunicación durante las actividades que se realizan en el centro educativo.	-Amonestación por escrito.	Profesores.	-Oído el alumno y dando cuenta al tutor y al Jefe de Estudio. -Comunicada por escrito a los padres de forma inmediata. -La medida será inmediatamente ejecutiva.
	-Comparecer ante Jefe de Estudios o Director.	Profesores.	
	-Realización de tareas educadoras en horario no lectivo.	Jefe de Estudios.	
15 El uso de teléfonos móviles, aparatos de sonido y otros aparatos electrónicos ajenos al proceso de enseñanza-aprendizaje durante las actividades que se realizan en el centro educativo.	-Retirada de teléfonos móviles, aparatos de sonido u otros aparatos.	Profesores.	-Oído el alumno y dando cuenta al tutor y al Jefe de Estudio. -Comunicada por escrito a los padres de forma inmediata. -La medida será inmediatamente ejecutiva.
	-Información a los padres.	Profesores.	
16 Los actos que dificulten o impidan el derecho y deber al estudio de sus compañeros y compañeras.	-Realización de tareas educadoras por el alumno, en horario no lectivo.	Jefe de Estudios.	-Oído el alumno y dando cuenta al tutor y al Jefe de Estudio. -Comunicada por escrito a los padres de forma inmediata. -La medida será inmediatamente ejecutiva.
	-Suspensión del derecho de asistencia a determinadas clases (máximo 5 días).	Director.	
	-Suspensión del derecho a participar en actividades extraescolares o complementarias (próximos 15 días).	Jefe de Estudios.	
17 La incitación o estímulo a cometer una falta contraria a las normas de convivencia.	-Amonestación por escrito.	Profesores.	-Oído el alumno y dando cuenta al tutor y al Jefe de Estudio. -Comunicada por escrito a los padres de forma inmediata. -La medida será inmediatamente ejecutiva.
	-Realización de tareas educadoras por el alumno, en horario no lectivo.	Jefe de Estudios	
	-Suspensión del derecho de asistencia a determinadas clases (máximo 5 días).	Director	
	-Suspensión del derecho a participar en actividades extraescolares o complementarias (próximos 15 días).	Jefe de Estudios.	
18 La negativa al cumplimiento de las medidas correctoras adoptadas ante conductas contrarias a las normas de convivencia.	-Suspensión del derecho a participar en actividades extraescolares o complementarias (próximos 15 días).	Jefe de Estudios.	-Oído el alumno y dando cuenta al tutor y al Jefe de Estudio. -Comunicada por escrito a los padres de forma inmediata. -La medida será inmediatamente ejecutiva.
	-Amonestación por escrito.	Profesores	

NOTA: Totes les actuacions que es relitzen s'anotaran en el corresponent part d'incidències, indicant: data, descripció dels fets, persona/es que la realitza i persones informades.

5.2.- DE CARÀCTER LLEU.

TIPIFICACIÓ	MESURES EDUCATIVES DE CORRECCIÓ	QUI?	CONDICIONS
h. Les faltes injustificades, o justificades incorrectament, de puntualitat.	-Amonestació verbal.	Professors.	-Escollat l'alumne informarem al tutor i al Cap d'Estudis.
	-Amonestació per escrit si hi ha reincidència.	Professors.	
i. Les faltes injustificades, o justificades incorrectament, d'assistència.	-Amonestació verbal.	Professors.	-Escollat l'alumne informarem al tutor i al Cap d'Estudis.
	-Amonestació per escrit si hi ha reincidència.	Professors.	
j. Els actes d'incorrecció o desconsideració.	-Informació als pares.	Professors.	- Escollat l'alumne informarem al tutor i al Cap d'Estudis. -Comunicada per escrit als pares de forma immediata. -La mesura serà immediatament executiva.
	-Amonestació per escrit.	Professors.	
	-Comparèixer davant del Cap d'Estudis o Director	Professors.	
k. Els actes que alteren el normal desenvolupament de les activitats del centre educatiu, especialment els que alteren el normal desenvolupament de les classes.	-Informació als pares.	Professors.	- Escollat l'alumne informarem al tutor i al Cap d'Estudis. -Comunicada per escrit als pares de forma immediata. -L'alumne o els seus pares en cas de minoria d'edat, podran presentar reclamació davant el Director. -La mesura serà immediatament executiva.
	-Amonestació per escrit.	Professors.	
	-Comparèixer davant del Cap d'Estudis o Director	Professors.	
	-Suspensió del dret d'assistència a determinades classes (màxim 5 dies).	Director.	
l. Els actes d'indisciplina.	-Informació als pares.	Professors.	- Escollat l'alumne informarem al tutor i al Cap d'Estudis. -Comunicada per escrit als pares de forma immediata. -L'alumne o els seus pares en cas de minoria d'edat, podran presentar reclamació davant el Director. -La mesura serà immediatament executiva.
	-Amonestació per escrit.	Professors.	
	-Comparèixer davant del Cap d'Estudis o Director	Professors.	
	-Suspensió del dret d'assistència a determinades classes (màxim 5 dies).	Director.	
m. Els actes d'injúries i ofenses.	-Informació als pares.	Professors.	- Escollat l'alumne informarem al tutor i al Cap d'Estudis. -Comunicada per escrit als pares de forma immediata. -L'alumne o els seus pares en cas de minoria d'edat, podran presentar reclamació davant el Director. -La mesura serà immediatament executiva.
	-Amonestació per escrit.	Professors.	
	-Comparèixer davant del Cap d'Estudis o Director	Professors.	
	-Suspensió del dret d'assistència a determinades classes (màxim 5 dies).	Director.	
n. El furt o la deterioració intencionada d'immobles, materials, documentació o recursos del centre.	-Informació als pares	Professors.	- Escollat l'alumne informarem al tutor i al Cap d'Estudis. -Comunicada per escrit als pares de forma immediata. -L'alumne o els seus pares en cas de minoria d'edat, podran presentar reclamació davant el Director. -La mesura serà immediatament executiva.
	-Amonestació per escrit.	Professors.	
	-Comparèixer davant del Cap d'Estudis o Director	Professors.	
	-Realització de tasques educadores en horari no lectiu.	Cap d'Estudis.	
	-Restituir el dany causat.	Cap d'Estudis.	
h. El furt o la deterioració intencionada dels béns o materials dels membres de la	-Informació als pares.	Professors.	- Escollat l'alumne informarem al tutor i al Cap d'Estudis. -Comunicada per escrit als pares
	-Amonestació per escrit.	Professors.	
	-Comparèixer davant del Cap d'Estudis	Professors.	

Plan de Convivència-IES Vega Baja

comunitat educativa.	o Director		de forma immediata.
	-Realització de tasques educadores en horari no lectiu.	Cap d'Estudis.	-La mesura serà immediatament executiva.
i. La negativa sistemàtica a dur el material necessari per al desenvolupament del procés d'ensenyament-aprenentatge.	-Restituir el dany causat.	Cap d'Estudis.	
	-Amonestació verbal.	Professors.	- Escoltat l'alumne informarem al tutor i al Cap d'Estudis.
	-Privació del temps d'esplai (màxim 5 dies)	Professors.	-La mesura serà immediatament executiva.
J. La negativa a traslladar la informació facilitada als pares per part del centre i viceversa.	-Informació als pares.	Professors.	
	-Amonestació verbal.	Professors.	- Escoltat l'alumne informarem al tutor i al Cap d'Estudis.
k. La falsificació de la documentació facilitada als pares per part del centre.	-Privació del temps d'esplai (màxim 5 dies)	Professors.	-La mesura serà immediatament executiva.
	-Amonestació per escrit.	Professors.	- Escoltat l'alumne informarem al tutor i al Cap d'Estudis.
l. La suplantació de la personalitat de membres de la comunitat escolar.	-Privació del temps d'esplai (màxim 5 dies)	Professors.	-Comunicada per escrit als pares de forma immediata.
	-Amonestació per escrit.	Professors.	-La mesura serà immediatament executiva.
m. La utilització inadequada de les tecnologies de la informació i comunicació durant les activitats que es realitzen en el centre educatiu.	-Amonestació per escrit.	Professors.	- Escoltat l'alumne informarem al tutor i al Cap d'Estudis.
	-Comparèixer davant del Cap d'Estudis o Director	Professors	-Comunicada per escrit als pares de forma immediata.
	-Realització de tasques educadores en horari no lectiu.	Cap d'Estudis.	-La mesura serà immediatament executiva.
n. L'ús de telèfons mòbils, aparells de so i altres aparells electrònics aliens al procés d'ensenyament-aprenentatge durant les activitats que es realitzen en el centre educatiu.	-Retirada de telèfons mòbils, aparells de so o altres aparells.	Professors.	- Escoltat l'alumne informarem al tutor i al Cap d'Estudis.
	-Informació als pares.	Professors	-Comunicada per escrit als pares de forma immediata.
ñ Els actes que dificulten o impedisquen el dret i deure a l'estudi dels seus companys i companyes.	-Informació als pares.	Professors	-La mesura serà immediatament executiva.
	-Realització de tasques educadores en horari no lectiu.	Cap d'Estudis.	- Escoltat l'alumne informarem al tutor i al Cap d'Estudis.
	-Suspensió del dret d'assistència a determinades classes (màxim 5 dies).	Director.	-Comunicada per escrit als pares de forma immediata.
o. La incitació o estímul a cometre una falta contrària a les normes de convivència.	-Suspensió del dret a participar en activitats extraescolars o complementàries (pròxim 15 dies).	Cap d'Estudis.	-La mesura serà immediatament executiva.
	-Amonestació per escrit.	Professors.	- Escoltat l'alumne informarem al tutor i al Cap d'Estudis.
	-Realització de tasques educadores en horari no lectiu.	Cap d'Estudis.	-Comunicada per escrit als pares de forma immediata.
	-Suspensió del dret d'assistència a determinades classes (màxim 5 dies).	Director	-La mesura serà immediatament executiva.
p. La negativa al compliment de les mesures correctores adoptades davant conductes contràries a les normes de convivència.	-Suspensió del dret a participar en activitats extraescolars o complementàries (pròxim 15 dies).	Cap d'Estudis.	- Escoltat l'alumne informarem al tutor i al Cap d'Estudis.
	-Amonestació per escrit.	Professors.	-Comunicada per escrit als pares de forma immediata.
			-La mesura serà immediatament executiva.

5.3.- GRAVEMENTE PERJUDICIALES PARA LA CONVIVENCIA EN EL CENTRO.

TIPIFICACIÓN	MEDIDAS DE CORRECCIÓN	¿QUIÉN?	CONDICIONES
a. Los actos graves de indisciplina y las injurias u ofensas contra miembros de la comunidad educativa que sobrepasen la incorrección o la desconsideración.	1,2,3,4,5,6, y 7	DIRECTOR	<p>Previo parte de incidencias, o acumulación de estos.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Se realizará de forma inmediata una reunión con el alumno para que éste exponga su versión de los hechos. • Se realizará una reunión inmediata con el responsable del parte de incidencias. • El tutor comunicará a la familiar de forma inmediata cualquier falta grave o muy grave. • Jefe de Estudios , director y tutor se entrevistarán con los padres de forma inmediata.
b. La agresión física o moral, las amenazas y coacciones y la discriminación grave a la integridad y dignidad personal.	1,2,3,4,5,6, y 7		
c. Las vejaciones y humillaciones a cualquier miembro de la comunidad escolar, particularmente si tienen un componente sexista o xenófobo, así como las que se realicen contra los alumnos más vulnerables por sus características personales, sociales y/o educativas.	1,2,3,4,5,6, y 7		
d. La suplantación de la personalidad en los actos de la vida docente.	1,2,3,4,5,6, y 7		
e. La falsificación, deterioro o sustracción de documentación académica.	1,2,3,4,5,6, y 7		
f. Los daños graves causados en los locales, materiales o documentos del centro o en los bienes de otros miembros de la comunidad educativa.	1,2,3,4,5,6, y 7		
g. Los actos injustificados que perturben gravemente el normal desarrollo de las actividades del centro.	1,2,3, y 4		
h.Las actuaciones que puedan perjudicar o perjudiquen gravemente la salud y la integridad personal de los miembros de la comunidad educativa.	1,2,3,4,5,6, y 7		
i. La introducción en el centro de objetos peligrosos y/o sustancias perjudiciales para la salud y la integridad personal de los miembros de la comunidad educativa.	1,2,3,4,5,6, y 7		
j. Las conductas tipificadas como contrarias las normas de convivencia del centro si concurren circunstancias de colectividad o publicidad intencionada.	1,2,3,4,5,6, y 7		
k.La grabación, publicación o difusión a través de cualquier medio, de agresiones o conductas contrarias a las normas de convivencia.	1,2,3,4,5,6, y 7		
l. La incitación o el estímulo a cometer una falta que afecte gravemente a la convivencia en el centro.	1,2,3,4,5,6, y 7		
m. La negativa reiterada al cumplimiento de las medidas correctoras adoptadas ante conductas contrarias a las normas de convivencia.	1,2,3, y 4		
n.La negativa al cumplimiento de las sanciones adoptadas ante las faltas que afecten gravemente a la convivencia en el centro.	1,2,3, y 4		

Medidas de corrección aplicables a las faltas graves-muy graves:

1. Realización de tareas educadoras para el alumno, por un período 5-15 días lectivos.
2. Suspensión del derecho a participar en las actividades extraescolares en los 30 días siguientes a la sanción.
3. Cambio de grupo por un período de 5-15 días.
4. Suspensión del derecho de asistencia a determinadas clases por un periodo de 6-15 días lectivos.
5. Suspensión del derecho de asistencia al centro 6-15 días lectivos.
6. Suspensión del derecho de asistencia al centro 16-30 días lectivos.
7. Cambio de centro educativo.

5.3.- GREUMENT PERJUDICIALS PER A LA CONVIVÈNCIA EN EL CENTRE.

TIIFICACIÓ	MESURES DE CORRECCIÓ	QUI?	CONDICIONS
a. Els actes greus d'indisciplina i les injúries o ofenses contra membres de la comunitat educativa que sobrepassen la incorrecció o la desconsideració.	1,2,3,4,5,6, i 7	DIRECTOR	<p>Previ part de incidències, o acumulació d'aquests.</p> <p>Es realitzarà de forma immediata una reunió amb l'alumne perquè aquest expose la seua versió dels fets.</p> <p>Es realitzarà una reunió immediata amb el responsable del part de incidències.</p> <p>El tutor comunicarà a la família de forma immediata qualsevol falta greu o molt greu</p> <p>Cap d' Estudis, director i tutor s'entrevistaran amb els pares de forma immediata.</p> <p>• • • • •</p>
b. L'agressió física o moral, les amenaces i coaccions i la discriminació greu a la integritat i dignitat personal.	1,2,3,4,5,6, i 7		
c. Les vexacions i humiliacions a qualsevol membre de la comunitat escolar, particularment si tenen un component sexista o xenòfob, així com les que es realitzen contra els alumnes més vulnerables per les seues característiques personals, socials i/o educatives.	1,2,3,4,5,6, i 7		
d. La suplantació de la personalitat en els actes de la vida docent.	1,2,3,4,5,6, i 7		
e. La falsificació, deterioració o sostracció de documentació acadèmica.	1,2,3,4,5,6, i 7		
f. Els danys greus causats en els locals, materials o documents del centre o en els béns d'altres membres de la comunitat educativa.	1,2,3,4,5,6, i 7		
g. Els actes injustificats que pertorben greument el normal desenvolupament de les activitats del centre.	1,2,3, i 4		
h. Les actuacions que puguen perjudicar o perjudiquen greument la salut i la integritat personal dels membres de la comunitat educativa.	1,2,3,4,5,6, i 7		
i. La introducció en el centre de objectes perillosos i/o substàncies perjudicials per a la salut i la integritat personal dels membres de la comunitat educativa.	1,2,3,4,5,6, i 7		
j. Les conductes tipificades com contràries a les normes de convivència del centre si concorren circumstàncies de col·lectivitat o publicitat intencionada.	1,2,3,4,5,6, i 7		
k. L'enregistrament, publicació o difusió a través de qualsevol mitjà, d'agressions o conductes contràries a les normes de convivència.	1,2,3,4,5,6, i 7		
l. La incitació o l'estímul a cometre una falta que afecte greument a la convivència en el centre.	1,2,3,4,5,6, i 7		
m. La negativa reiterada al compliment de les mesures correctores adoptades davant conductes contràries a les normes de convivència.	1,2,3, i 4		
n. La negativa al compliment de les sancions adoptades davant les faltes que afecten greument a la convivència en el centre.	1,2,3, i 4		

Mesures de correcció aplicables a les faltes greus-molt greus:

1. Realització de tasques educadores per a l'alumne, per un període 5-15 dies lectius.
2. Suspensió del dret a participar en les activitats extraescolars en els 30 dies següents a la sanció.
3. Canvi de grup per un període de 5-15 dies.
4. Suspensió del dret d'assistència a determinades classes per un període de 6-15 dies lectius.
5. Suspensió del dret d'assistència al centre 6-15 dies lectius.
6. Suspensió del dret d'assistència al centre 16-30 dies lectius.
7. Canvi de centre educatiu.

6.- TÉCNICAS DE RESOLUCIÓN DE CONFLICTOS.

6.1.- PROCEDIMIENTO FACULTATIVO DE CARÁCTER NEGOCIAL PREVIO A LA INSTRUCCIÓN DE UN EXPEDIENTE DISCIPLINARIO.

1. Inicio del procedimiento.
  - a. Previo a la instrucción de un expediente por la comisión por parte de un alumno de una falta tipificada como grave o muy grave en la normativa vigente, y en el plazo de 1 día lectivo desde que se tuviera conocimiento, el Director lo notificará a los padres.
  - b. Los padres del alumno podrán optar expresamente, a fin de solucionar la cuestión, entre: a/ un procedimiento de negociación, conciliación, mediación o arbitraje, cuya finalidad sea la resolución del conflicto de convivencia, con la intervención de la Comisión de Convivencia del IES, o b/ la instrucción del correspondiente expediente disciplinario.
  - c. Los padres del alumno implicado, al día siguiente de recibida la notificación, comunicarán a la Dirección del centro la opción elegida, expresándolo por escrito. La elección del procedimiento de negociación y su desarrollo estará supeditada a la no inhibición que por la gravedad de la falta en cuestión pueda estimar la Comisión de Convivencia a favor del expediente disciplinario.
  - d. De no comunicar, en el plazo fijado, a la Dirección del Centro la opción elegida, se entenderá que se opta por el procedimiento disciplinario con arreglo a la legislación vigente.
  - e. De ser el procedimiento de negociación la opción elegida, se convocará en el plazo de dos días lectivos a la Comisión de Convivencia.
  - f. La Comisión de Convivencia podrá inhibirse a favor del procedimiento disciplinario cuando así lo estime dada la gravedad de los hechos imputados.
2. Desarrollo del procedimiento.
  - g. Reunida la Comisión con las partes implicadas en el días y hora fijadas se leerá por parte del secretario de ésta la descripción de los hechos que son objeto del procedimiento y se recordará a las partes que estamos ante un procedimiento de negociación al que la parte imputada se ha sometido voluntariamente y que de la misma manera acatará el acuerdo que del acto derive.
  - h. Tras la lectura se procederá a dar la palabra a los implicados para la descripción de los hechos.
  - i. La Comisión podrá en cualquier momento recabar aclaraciones de las partes sobre los hechos.
  - j. Finalizadas las intervenciones, el Secretario leerá la sanción que corresponde según la normativa vigente. A continuación se solicitará a las partes que realicen, si lo estiman conveniente, una propuesta de salida al conflicto, y tras deliberación de la Comisión se acordará una medida educativa alternativa a la sanción, que contribuya a la mejora del proceso educativo del alumno, y en ningún caso podrá superar a la sanción prevista en la normativa vigente.
3. Finalización del proceso.

6.- TÈCNiques DE RESOLUCIÓ DE CONFLICTES.

6.1.- PROCEDIMENT FACULTATIU DE CARÀCTER NEGOCIAL PREVI A LA INSTRUCCIÓ D'UN EXPEDIENT DISCIPLINARI.

1. Inici del procediment.

- a. Previ a la instrucció d'un expedient per la comissió per part d'un alumne d'una falta tipificada com greu o molt greu en la normativa vigent, i en el termini de 1 dia lectiu des que es tinguera coneixement, el Director ho notificarà als pares.
- b. Els pares de l'alumne podran optar expressament, a fi de solucionar la qüestió, entre: a/ un procediment de negociació, conciliació, mediació o arbitratge, la finalitat del qual siga la resolució del conflicte de convivència, amb la intervenció de la Comissió de Convivència de l'IES, o b/ la instrucció del corresponent expedient disciplinari.
- c. Els pares de l'alumne implicat, a l'endemà de rebuda la notificació, comunicaran a la Direcció del centre l'opció triada, expressant-lo per escrit. L'elecció del procediment de negociació i el seu desenvolupament estarà supeditada a la no inhibició que per la gravetat de la falta en qüestió pugui estimar la Comissió de Convivència a favor de l'expedient disciplinari.
- d. De no comunicar, en el termini fixat, a la Direcció del Centre l'opció triada, s'entendrà que s'opta pel procediment disciplinari conformement a la legislació vigent.
- e. De ser el procediment de negociació l'opció triada, es convocarà en el termini de dos dies lectius a la Comissió de Convivència.
- f. La Comissió de Convivència podrà inhibir-se a favor del procediment disciplinari quan així ho estime donada la gravetat dels fets imputats.

2. Desenvolupament del procediment.

- g. Reunida la Comissió amb les parts implicades en el dies i hora fixades es llegirà per part del secretari d'aquesta la descripció dels fets que són objecte del procediment i es recordarà a les parts que estem davant un procediment de negociació al que la part imputada s'ha sotmès voluntàriament i que de la mateixa manera acatarà l'acord que de l'acte deríve.
- h. Després de la lectura es procedirà a donar la paraula als implicats per a la descripció dels fets.
- i. La Comissió podrà en qualsevol moment recaptar aclariments de les parts sobre els fets.
- j. Finalitzades les intervencions, el Secretari llegirà la sanció que correspon segons la normativa vigent. A continuació se sol·licitarà a les parts que realitzen, si ho estimen convenient, una proposta d'eixida al conflicte, i després de deliberació de la Comissió s'acordarà una mesura educativa alternativa a la sanció, que contribueixca a la millora del procés educatiu de l'alumne, i en cap cas podrà superar a la sanció prevista en la normativa vigent.

3. Finalització del procés.

- k. Acordada la medida alternativa a la sanción y los medios para su realización se recogerá por escrito y será suscrita por los componentes de la Comisión y los padres del alumno, comprometiéndose con ello a su cumplimiento.
- l. De no haber acuerdo, o en el supuesto de incumpliendo de lo pactado, se sustanciará el procedimiento por los trámites de expediente disciplinario previsto en la normativa vigente.

6.2.- NEGOCIACIÓN.

Técnica centrada en un hecho **futuro** o en uno **ya ocurridos**. Las dos partes implicadas ganan, pues se hacen concesiones y se busca un acuerdo que satisfaga los intereses comunes.

- 1 No hay intervención de **terceras personas**.
- 2 La **participación de las partes** es voluntaria.
- 3 La **comunicación** se realiza de modo informal.
- 4 **Resuelven** el conflicto las partes.
- 5 La **resolución** se lleva a cabo según las partes por medio de un contrato vinculante o de tipo verbal.

6.3.- CONCILIACIÓN

Técnica centrada en el **pasado**. Las dos partes implicadas ganan, su finalidad es llegar a la reconciliación.

- 1 Existe intervención de **terceras personas**. Es el juez quien reúne a las partes para hablar o transmitir información entre ellas.
- 2 La **participación** de las partes es voluntaria.
- 3 La **comunicación** se realiza de modo informal, no hay pasos a seguir.
- 4 **Resuelven** las partes, el juez sólo preside.
- 5 La **resolución** se realiza de forma vinculante, o por medio de una recomendación.

6.4.- MEDIACIÓN.

Técnica centrada en el **futuro**. Los dos partes implicadas ganan, pues buscan la comprensión mutua y colaboran para lograr un acuerdo satisfactorio para ambos.

- 1 Existe la intervención de **terceras personas**. Los mediadores ejercen el control del proceso y ayudan a las partes a identificar y satisfacer sus intereses.
- 2 La **participación de las partes** es voluntaria.
- 3 La **comunicación** se estructura tanto formal como informalmente.
- 4 **Resuelven** el conflicto las partes.

k. Acordada la mesura alternativa a la sanció i els mitjans per a la seua realització s'arreglarà per escrit i serà subscripta pels components de la Comissió i els pares de l'alumne, comproment-se amb això al seu compliment

l. Si no s'arriba a un acord, o en el supòsit d'incompliment del pactat, se substanciarà el procediment pels tràmits d'expedient disciplinari previst en la normativa vigent.

6.2.- NEGOCIACIÓ.

Tècnica centrada en un fet futur o en un ja ocorreguts. Les dues parts implicades guanyen, ja que es fan concessions i se cerca un acord que satisfaga els interessos comuns.

1. No hi ha intervenció de terceres persones.
2. La participació de les parts és voluntària.
3. La comunicació es realitza de manera informal.
4. Resolen el conflicte les parts.
5. La resolució es porta a terme segons les parts per mitjà d'un contracte vinculant o de tipus verbal.

6.3.- CONCILIACIÓ

Tècnica centrada en el passat. Les dues parts implicades guanyen, la seua finalitat és arribar a la reconciliació.

1. Existeix intervenció de terceres persones. És el jutge qui reuneix a les parts per a parlar o transmetre informació entre elles.
2. La participació de les parts és voluntària.
3. La comunicació es realitza de manera informal, no hi ha passos a seguir.
4. Resolen les parts, el jutge només presideix.
5. La resolució es realitza de forma vinculant, o per mitjà d'una recomanació.

6.4.- MEDIACIÓ.

Tècnica centrada en el futur. Les dues parts implicades guanyen, ja que cerquen la comprensió mútua i col·laboren per a assolir un acord satisfactori per a ambdós.

- 1 Existeix la intervenció de terceres persones. Els mediadors exerceixen el control del procés i ajuden a les parts a identificar i satisfer els seus interessos.
- 2 La participació de les parts és voluntària.
- 3 La comunicació s'estructura tant formal com informalment.
- 4 Resolen el conflicte les parts.

- 5 La **resolución** se lleva a cabo según acuerden las partes.

6.5.- ARBITRAJE.

Técnica centrada en el **pasado**. Una parte gana y otra pierde.

- 1 Existe intervención de **terceras personas**: el árbitro.
- 2 La participación de las partes puede ser tanto voluntaria como requerida. Se presentan las necesidades, intereses y posiciones ante una tercera personal neutral.
- 3 La **comunicación** está estructurada de modo formal. Hay reglas pactadas por las dos partes.
- 4 **Resuelve el** conflicto el árbitro.
- 5 La **resolución** se lleva a cabo según acuerden las partes, de forma vinculante o con una recomendación.

5 La resolució es porta a terme segons acorden les parts.

6.5.- ARBITRATGE.

Tècnica centrada en el passat. Una part guanya i una altra perd.

- 1 Existeix intervenció de terceres persones: l'àrbitre.
- 2 La participació de les parts pot ser tant voluntària com requerida. Es presenten les necessitats, interessos i posicions davant una tercera persona neutral.
- 3 La comunicació està estructurada de manera formal. Hi ha regles pactades per les dues parts.
- 4 Resol el conflicte l'àrbitre.
- 5 La resolució es porta a terme segons acorden les parts, de forma vinculant o amb una recomanació.

